

RUOŠIASI DAINU ŠVENTEI

Vingio parke statoma estrada. - Koks Lietuvos biudžetas? - Prašė elektrinės, bet negauna.

Ateinānčiais metais Vilnījē rengiama daīnų šventē (20 metų nuo Lietuvos užēmimo pazīmēti). Chori jau dabar rengiasi dalyvauti, pasirengimai atitinkamo komiteto tikrinami. Leidžiama plokštēlē, kur bus pavyzdingai įdainuota visa programa, kad chori galētų atitinkamai išmokti. Vingio parke (ties Žvėryno priemiesčiu) statoma estrada.

Šalia didžiojo jungtinio choro numatomas ir vaikų jungtinis choras, o taip pat ir įvairių paskirų ansamblių pasirodymai. Sumanyta šalia dainų šventės surengti Vilniuje ir liaudies dailės parodą, o teatruose provincijos mėgėjų vaidintojų grupių pasirodymus. Pradedamas leisti specialus laikraštis "Skambėk, daina", skirtas vien pasirušiuojų eilgai paskirose vietose pranešinėti ir besirengiantiems instrukuoti.

NUSTATĖ BIUDŽETUS

Spalio gale Maskvoje įvy-
kes aukščiausiasio sovieto su-

sirkinkimas rankų pakēlimu
priēmē Sovietijas finansu
ministrerijas sudarytā biud-
žetā 1960-ms metams. Tuo
pačiu metu nustatytos pajā-
mų ir išlaidų ribos taip
pat ir "suvereninēms" res-
publikoms. Lietuvai biudžē-
tas numatytas 4 miljardų
603 milijonų rubliū dydžio.
Latvijai biudžetas nustaty-
tas apie 360 milijonų rubliū
mažesnis, o Estijai daugiau
kaip miljardu mažesnis
(2,919 milijonų). Iš Lietu-
voje surinkto apyvartos mo-
kesčio (didžiausias pajāmų
šaltinis) ī Lietuvos biudžetā
atiduodama palyginti didelis
nuošimtis, būtent, 61,6.
Mažiausiai iš savo apyvartos
mokesčių teguana Lat-
vija — tik 11,2%. Estija —
51%, o Kazachstanas gauna
visā 100%. RSFSR gauna
24,7%, Ukraina 27,7%, Gu-
dija 44,2%. Iš to siūlosi iš-
vada, kad Latvija bene bus
pati pramoningiausia ir to-
dēl labiausiai eksploatuoja-
ma respublika.

Nuo kitų beveik visų mo-
kesčių sąjunginis išdas pa-

siima 50%. Republikoms palieka visus mokesčius nuo viengungių, nuo kolchozų ir kitus smulkius mokesčius. O iš Kazachstano ne tik nema kolchozų mokesčių, bet žemės ūkio reikalingams dar prideda iš sąjunginio izdo daugiau, negu visą Lietuvos biudžetą, t. y., daugiau kaip 5 milijardus rublių.

ŠUMAUSKAS PRAŠĒ ELEKTRINĒS

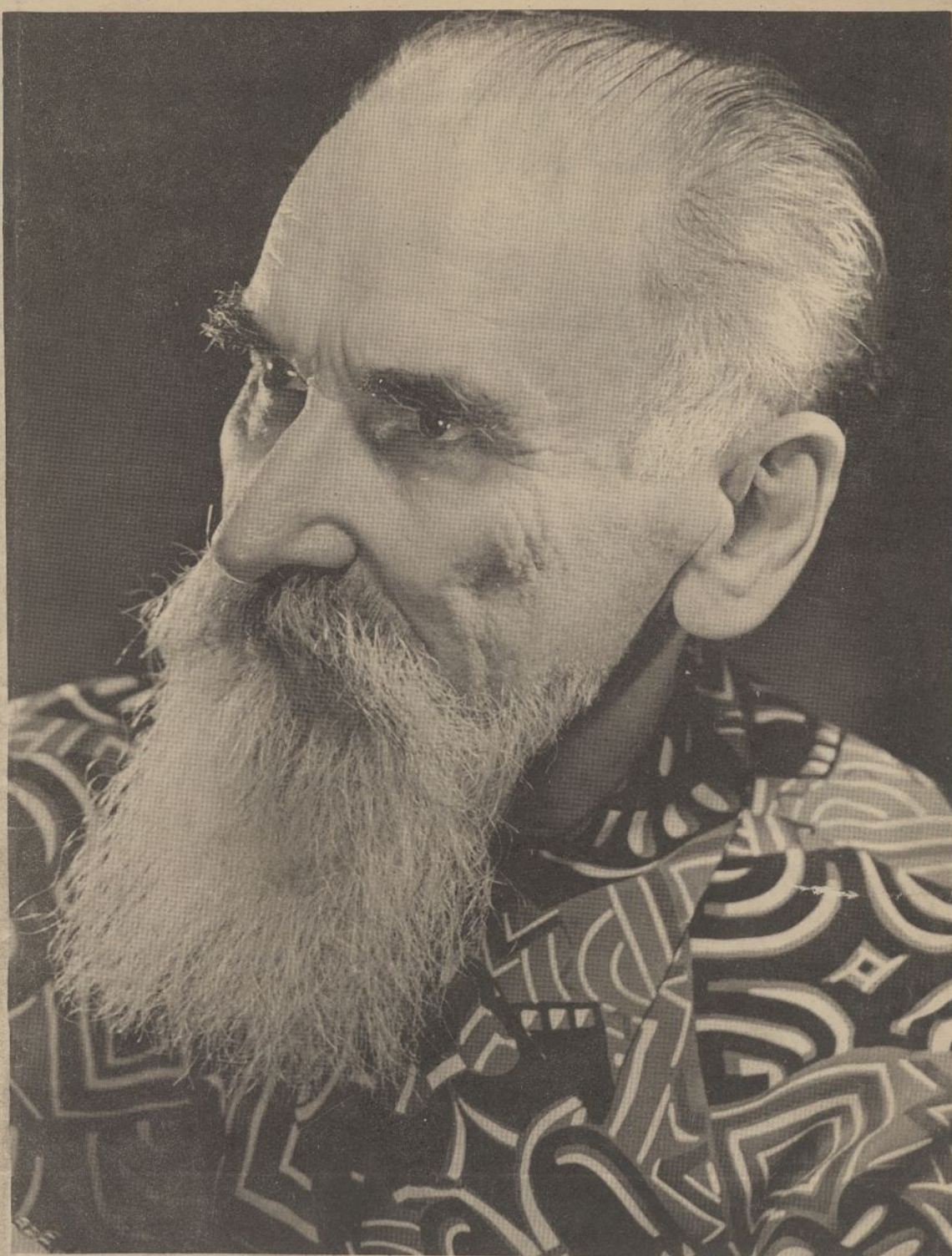
Svarstant biudžetus Maskvoje, Šumauskas, "suvereni-
nės respublikos premje-
ras" prašė leisti pradėti Lie-
tuvoje septynmečio plane
numatytą šiluminę elektros
jėgainę ir paskirti tam rei-
kalui pinigų į šių metų biu-
džetą. Maskva yra numaiči-
usi tos jėgainės statybai pi-
nigų paskirtį tik 1961 me-
tais. Statyba turėtų trukti
apie trejus metus. Dalis gal
galėtų pradėti veikti jau ir
1963 metų gale.

Anksčiau buvo nedrąsiai
verkšlenta, kad į septynme-
čio planą būtų įtraukta hydro-
elektrinės jėgainės staty-
ba ties Jurbarku, bet Mask-
va tiems prašymams atrodo
esanti kurčia. Negirdėti
dar atsakymo ir į šumausko
prašymą dėl šiluminės jė-
gainės. Niekas neprasitaria-
kur ta jėgainė turės būti
statoma. Savo laiku pats
Sniečkus skundėsi, kad ne-
gerai suplanuota, kad ge-
riau būtų buvę tuojau pe-
reiti prie Jurbarko jėgainės
darbų, nes šiluminei jėgai-
nei reiks atsivežti kuro iš
kitur. Ta kritika irgi liko
be atgarsio.

ANTALIEPTĒS ELEK- TRINĒ JAU VEIKIA

Kiek anksčiau kaip Kau-
ne, pirmoji turbina paleista
į darbą ir Antalieptės elek-
trinėje, baigiamoje statyti
ant Šventosios upės. Pirmo-
sios turbinos galingumas
820 kilovatų. Turi būti trys
(Nukelta į 2 psl.)

(Nukelta i 2 psl.)

Prof. Adomas Varnas švenčia 80 metų sukaktį. Ta proga Chicagoje, Čiurlionio galerijos patalpose, lapkričio 14 d. buvo atidaryta jo dailės darbų paroda. Išstatyta per 50 darbų, dauguma vėlesniųjų metų. Plačiau 3 psl.

ŠALTOJO KARO TAKTIKAI BESIKEIČIANT

1. gruodžio 3 - 22 dienomis įvykstančios prez. Eisenhowerio kelionės maršrutą po Europos, Azijos ir Afrikos kraštus įjungta dar Ispanija ir - netiesiogiai - Tunisas, Madride prez. Eisenhoweris susitiks su generalissimu Franco po Vakarų viršūnių pasitarimų Paryžiuje, o Tuniso prez. Bourguiba bus priimtas JAV šeštojos flotilijos vėliaviniame laive Des Moines, kuriuo prez. Eisenhoweris plauks iš Atėnų į Prancūziją.

Ispanija pradėta labai sparčiu tempu reabilituoti vakariečių tarpe. Praeitą savaitę vykusiuose pasitarimuose tarp Bonnos ir Madrido, kaip komunikatė išsireiškia, "padėti pagrindai ekonominiam ir kultūriniam bendradarbiavimui", kurio pirmas žingsnis bus Ispanijos įjungimas į Bendrąją Europos Rinką.

Iš Washingtono sluoksnių oficialiai pareiškiami, kad prezidentas Eisenhowerio kelionės papildymai nėra siejami didelių politinių sprendimų, tačiau stebėtojai pabrėžia, kad jau pati prezidento Eisenhowerio kelionė pradedanti naują JAV užsienių reikalų politikos fazę, kuri būsimai būdinga gal ne tiek santykių pakitėjimu su sovietiniu bloku, kiek skirtingi santykių struktūra su Vakarų sąjungininkais.

Jau prieš gerą pusmetį, pavyzdžiui, sekretorius Dulles mirties politiniai stebėtojai kėlė klausimą ar neteksią artimoje ateityje laukti permainingų JAV užsienio politikoje. Buvo spėjiojama, kad JAV, nebeturėdamas antros tokios stiprios asmenybės, neprasiančios vadovaujančios rolės Vakarų bloke.

Po kelių mėnesių ir eilės tarp-
tautinių įvykių pasirodė, kad tie
pranašavimai daugiau ar mažiau
buvo teisingi. Nevaisingi Žene-
vos pasitarimai, Berlyno krizės
forsavimas iš sovietų pusės ir
pagaliau Chruščiovo įsipiršimas

KAIRĒJE: Philadelphiņoje, ūvenčiant Tautinēs Sājungos skyrīaus dešimtmetī, ļautriomīs īškilmēmīs ī darbā buvo īvesdinti ļaunīejī tautīnīnkai. īškilmēs prasīdēļo J. Bačīfīnnī r Danģuolei Bartķuvienei īžīebīant aukuro ugnī. Plačīau žīūrēk 2 psl.

Dirvos nuotrauka

"Dovydo stovyklą" privertė JAV prezidentas aktyviau ir tiesiogiau dalyvauti užsienių politikoje. Skirtingos didžiųjų Vakarų sąjungininkų pažiūros į santykią-
 vimą su sovietiniu bloku išaušau-
 nenumatytas komplikacijas, ku-
 rių pasekoje ryškiai iškilio Prancū-
 zijos prez. de Gaulle figūra, do-
 minuojanti pasiruošimus so-
 vietų reikalaujamai Rytų - Vaka-
 rų viršūnių konferencijai. Dides-
 nio balso tarptautinių reikalų
 sprendime reikalaujami ir Italija,
 kuri, būdama didesnė už Vak.
 Vokietiją ir Britaniją, turėdama
 daugiau gyventojų už Prancūziją
 ir geriau suvengianti bet daugiau
 prekiaujanti su JAV, negu mi-
 nėtoms Europos valstybės, jau-
 čiasi esanti nustumta iš šalį.
 NATO gen. sek. Spaakas reika-
 lauja, kad ir mažieji organizaci-
 jos nariai būtų daugiau informuo-
 jami ir atsiklaunami nuomonės,
 svarstant tarptautinius reikalus,
 o ypač santykius su sovietais.
 Visų tų persigrūpavimų pase-
 koje, iškyla nauji veidai ir nau-
 jos problemos, kurios neabejotinai
 atneš posūkių šalčio karo
 taktikole.

Su permainomis politinėje arenoje vyksta ir strateginiai pergrupavimai. Keičiamas JAV gynybos žiedas, supas Sovietiją. Didieji JAV bombonešiai iš Maroko būsia perkelti į Europą.

arba visiškai atitraukti. Spraus-
miniai kovos lėktuvai galį vyk-
dyti atominį puolimą prieš so-
vietinius taikinius, iš trijų Fran-
cūzijos bazių perkeltami į Vak.
Vokietiją ir Britaniją. Paskelbtas
planas sumažinti raketų skaičių
Anglijoje, perkeltiant į Italiją ir
Turkiją. Bendroje pergpavimų
pasąkoje laukinta eilės amerikie-
nių užsijūrių bazių apkarpyimų.

Tai aišķēja ir iš ruošiamu naujo biudžeto, kurį Washingtono įstaigos turės baigti paruošti, prieš prezidentui grįžtant iš kelionės. Jame būsiančios smarkiai sumažintos išlaidos kariuomenės reikalams - ir ne vien tik taupomo sumetimais. Stebėtojai pabrėžia, kad, atėjant prezidento rinkimams, respublikonų partija nori į juos išeiti, kaip taikos partija, todėl dabartinę administraciją ieškanti kelių rinkiminių akcijų pagrįsti.

Būdinga, kad Washingtonē, ša-
lia pasiruošīņu apkārpyti i-
laidas gynybos reikalams, ru-
šiāmi ir nusiginklavimo planā.
Ešā, prezidents Eiseņhoweris
ir valst, sekr. Herteris tiklī-
jog Chruščiovas rimtai norī-
nīgusīnkuoti, Tai, zinoma, nerē-
kiā, kad bus tikrai nusīnkuoti
per ketverius metus, kāip jī-
Jungt. Tautose reikalavo, bet
ešā, reikīā būti pasīruošīem
su juo "daryti biznī".

-- Nebūk perdaug išlaidus. Taupyk savo ir valstybės pinigus...

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone:

HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief:

Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas:

HEnderson 1-6344.

Išėina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Kad niekad neužgestų ir nuolat draugėn jungtų...

Prieš savaitę teko būti Philadelphiaje. Sename JAV mieste ir išdidžiam nepriklausomybės lopšyje. O taip pat ir senoje lietuvių kolonijoje, kur daug įvairiais vardais organizacijų ir net trys lietuvių katalikų parapijos. Tiesa, dabar kitakalbų spaudžiamos, o lietuviams mažėjant, net ir pamaldose likusios su prastėjusiais bažnyčių suoliais. Vienok mielos, nes jose lietuviškas žodis dar turi savo vietą. Nuolat primindamas Lietuvą ir pareigą jos kančiose padėti.

Būnant Philadelphiaje, kur vietos Tautinės Sąjungos skyrius rengė savo dešimtmetį, teko pasikeisti nuomonėmis apie dabartinę Dirvą, paprašyti dar didesnės talkos, kada ją nuo 1960 metų leisime tris kartus per savaitę.

Ir miela buvo, kad niekas tos talkos neatsakė. Priešingai, net buvo susilaukta naujų pasiūlymų aktyviau įsijungti į Dirvos bendradarbių šeimą. Miela buvo ir sulaukti eilės vertingų patarimų, kaip geriau tvarkytis, kaip giliau įleisti šaknis į visą lietuviškąjį gyvenimą. Ir tuo pačiu laimėti daugiau naujų skaitytojų.

Miela buvo girdėti ne tik gražius ir gerus patarimus, bet ir realią paramą naujais skaitytojais. Tai vienas, tai kitas, tarsi laukęs progos, įdavė naujus adre-

sus, kas dar Dirvos neturi ir kas be jos negali apsieiti. O tokių, kai iš širdies paieškoma, vis dar atsiranda. Ir atsiras, jei tik visi geri Dirvos bičiuliai ieškos.

Philadelphiaj vykusios iššiklės liks ilgai atmintinos. Ir patiems philadelphijiečiams ir svečiams. O ypačingai tam gražiam jaunimui, kuris ten buvo į darbą įvesdintas, kuris buvo gražiai pasipuošęs ne tik išoriniais, bet ir dvasiniais rūbais.

9 mergaitės ir 6 berniukai, sudarą jaunųjų tautininkų branduolį, gavo pirmąjį visuomeninio darbo krikštą. Jis buvo įspūdingas. Pirmiausia J. Bačiūnas ir Danguolė Bartkuvienė uždegė aukurą. P. Mitalienė, jų globėja, visus perjuosė tautinių spalvų juostomis. O po to visi jaunieji įdėję savo žibintus. Ir ne tik įdėję, bet ir išnešiojo tą ugnį po visus susirinkusiųjų stalus, kad ji niekad negestų, kad ji visus vienon draugėn jungtų, kad ji nuolat skatintų į lietuvišką darbą.

Mačiau, kad jaunieji tai darė drebančia ranka ir drebančia širdim. Jie jaudinosi, nes jie tikėjo, kad daro atmintiną žingsnį. O ir vyresnieji — dažnas net su ašaromis akyse juos palydėjo. Palydėjo, kad nuolat eitų pirmyn. Kad iš lietuviškojo kelio neiškryptų,

New Yorke įvykusioje Tarptautinėje Moterų Parodoje didelį pasisekimą susilaukė lietuvių paviljone išstatytos Gražinos Matulaitytės - Ramnitienės darbo lietuviškos lėlės.

V. Maželio nuotrauka

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

panašaus galingumo turbinos. Pilnas stoties galingumas turi prašokti per 2000 kilovatų. Tvenkinys apšėmė toje apylinkėje 25 ežerėlius ir sujungė juos į vie-

kad būtų džiaugsmas ir garbė visiems lietuviams.

Kai visos iškilnių drąsianančios ir gaudinančios prakalbos pasibaigė, kai buvo perskaityti glėbiai atsiųstų sveikinimų, pasigirdo meninės programos pranešimai. Ir čia mus nemaniau maloniai nuteikė jaunieji: Daiva Mongirdaitė, smuikininkė B. Pompolytė, Nerija Linkevičiūtė ir L. Kaulinio vedamas ansamblis, kuriame taip pat jauni veidai. Tai buvo tarsi dar kartą priminimas, kad jaunimas ateina. Ateina mūsų remiamas ir mūsų laukiamas. O jis, jei dirba, daug gali pasiekti. Štai ir Daiva ir Nerija, kurios abi yra laimėjusios Dirvos dainininkų varžybas, jau toli palikusios aną dainavimą, kada buvo skiriamos premijos. Jos vėl gerokai iškilusios. O pirmą kartą mano girdėta jaunutė smuikininkė B. Pompolytė stebino nauju ir daug sakanti talentu. Tokiu, kuriuo visiems reikia didžiulio ir padėti jam augti. O ir L. Kaulinio ansamblis, dar neseniai tedirbęs, pasirodė, kaip pajėgus vienetas.

Philadelphiajos šventė buvo prasminga ir patraukli. Iš jos yra ko pasimokyti ir Tautinės Sąjungos skyriams ir visoms lietuvių organizacijoms. Ypač rūpinantis, kad rytoj būtų kam užimti lietuviškųjų organizacijų veiklos barus.

B. Gaidžiūnas

ną 19 kvadratinį kilometrą (per 7 kv. mylias) ploto ežerą, kuris dabar bus kone dvigubai didesnis ežeras už netoliese esamą Alaušą. (Kaune pirmoji turbina paleista lapkričio 5. Tai irgi dar toli ne pabaiga. Antroji turbina numatoma įmontuoti gruodžio, trečioji gal vasario mėnesį. Visi darbai, neskaitant laidų tinklo, bus gal baigti ateinančią vasarą).

"DEMASKUOJA" J. MATULIONIS

Spalio 25 dienos Tiesa pasiskyrė straipsnį J. Matulionui "demaskuoti". Nurodoma ir priežastis: tai J. Matulionio pareiškimas Detroito, ALB suvažiavime (anot Tiesos, "savo vadovaujamos nacionalistinės organizacijos" suvažiavime), kur J. M. pasakė, kad bendruomenės organizacija yra idealistinio tipo ir kad jos darbininkai yra idealistai. Dedamos pastangos su tema nelabai teturinėčiais ryšio dokumentais įrodyti, kad J. Matulionis nesąs idealistas...

LENKAI SKOLINASI P. SKARDŽIAUS VEIKALĄ

Poznanės centrinė biblioteka kreipėsi į Vilniaus universiteto mokslinę biblioteką prašydama paskolinti P. Skardžiaus veiklą "Lietuvių kalbos žodžių daryba". (Užnanėje gyvena prof. Otrėbskis, mokslinės lietuvių kalbos gramatikos autorius).

(LNA)

* Prancūzijos prez. De Gaulle paskelbė, kad Chruščiovas Prancūzijoje lankysis kovo 15 d. Tuo būdu paaiškėjo, kad viršūnių konferencija neįvyks prieš balandžio mėnesį. Jau ir Londone pradėdama tikėti, kad galbūt De Gaulle turėjo tikslesnę pažįturą, priešindamas Macmillano pastangoms tą konferenciją paskubinti.

Nejaugi jie patys tikėtų?

Spalio 29 d. Dirvoje, atspaus-tas V. J. laiškai, pavadintas "Retos drąsos straipsnis". Kadangi jis liečia mano pasisakymą dėl Britų Honduro, tai čia, atsakau:

Savo amžiuje nepažinau žmogaus, kurio pavardė būtų buvusi Dutkis.

Antanas Dutkus 30 metų gyvena Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Visą laiką dirbo lietuviškose organizacijose ir 15 metų redagavo lietuvišką savaitraštį. Tokiu būdu, jis daugiau pažįsta ir žino apie Braziliją ir jos lietuvių, negu V. J., gyvendamas Washingtono ir greičiausiai nė vienos dienos negyvenęs Brazilijoje. Būty daug logiškiau, jei kuris nors Brazilijos lietuvis būtų mėginęs paneigti A. Dutkaus tvirtinimus.

Žinoti yra vienas dalykas, o "entuziastiškai" ruošti Britų Hondurą kolonizuoti yra antras dalykas. Taip pat pritarti yra vienas, emigruoti antras dalykas. Aš netikiu, kad Eliz. Draugelis ir J. Čiuvinskas važiuotų į Britų Hondurą pionieriais.

Kažin kuriais sumetimais hondurininkai nemėgsta kalbėti apie patį Britų Hondurą iš esmės. Jie stengiasi polemizuoti tokiomis klausimais, kuriais galima nutolti nuo pačios temos, kaip ir šiuo atveju, ar Brazilijos lietuviams yra žinoma, ar ne apie idėją kurti Britų Hondurą?

Aš asmeniškai žinojau daug Pietų Amerikoje lietuviškų "organizacijų", kurios turėjo tik pirmą mininką, bet neturėjo valdybos bei narių.

Dabar apie patį Britų Hondurą. Kas yra Britų Honduras? Britų Honduras yra siauras pajūrio ruožas, kuris beveik visą Gvatemalos valstybę atskiria nuo Karibų jūros. Kuri valstybė tokią padėtį toleruotų?

Hondurininkai skelbia, kad Amerikos lietuviai privalo pasiaukoti ir du Amerikos lietuviai privalo išlaikyti vieną hondurininką. Ar tik ne čia glūdi hondurininkų entuziazmas? Su Amerikos doleriais visur galima gražiai pagyventi, tik hondurininkai nepripažįsta pasiaukojimo. Jie norėtų pasiūti tris atstovus į Britų Hondurą ir prašo visuomenę suaukoti 1,500 dolerių. Kiekvienam išėitų po 500 dolerių. Graži idėja. Būty malonios atostogos, nepridedant nė vieno cento iš savo kišenės, nes kelionė į abi puses orlaiviu, įskaitant ir taksus, kaštuoja New York-Belize 242 doleriai ir 10 centų, o Chicago-Belize 253 doleriai ir 37 centai. Su likusiais pinigais galima paatostogauti 10 arba 15 dienų.

Nesuprantu, kaip dr. E. Draugelis gali rašyti, kad "jei Honduro nenupirksime, pirsime kur nors kitur". Nejaugi jie patys tikėtų savo žodžiams?

Tvirtinimas, kad ir bolševikai atakuoja jų planą, tai nieko nereikia, nes Paleckis su savo bendrais daug mažiau žino apie Britų Hondurą, negu patys hondurininkai. Honduras kaip tik ir būty tuo katilu, kuriame būty gaminami komunistai.

Prof. K. Pakštas tvirtina, kad nuvažiavus reikės tikininkauti, tik niekad nesakė, kiek ten kaštuoja ūkio produktai ir kiek ten darbininkai uždirba. V. Jagminas

Drauge mėgina užpildyti šią spragą. Jis rašo kad už 15 milijonų dolerių galima įsteigti cukraus fabriką, už 10 mil. dolerių užveisti bananų plantacijas. O iš kur gauti tuos milijonus? Juk su tokiu kapitalu ir Amerikoje galima pajudėti. Londone yra daug tvirtų finansinių bendrovių, kurios savo kapitalus investuoja Argentinoje arba Brazilijoje, nežinrnt, kad dažnai paskiau reikia susidurti su tų kraštų diktatorių kaprizais, bet savo kapitalų neinvestuoja savame Hondure, Kodėl? Neapsimoka.

V. J. galvoja, kad yra didelė drąsa kalbėti prieš Britų Hondurą. Mes, kurie pralaidome didesnę savo gyvenimo dalį Lotynų Amerikos Valstybėse, privalome drebėti iš baimės dispuoduami su hondurininkais apie Britų Hondurą, kurie Lotynų Amerikos visai nepažįsta.

Ne tik Sao Paulo Brazilijoje, bet aš ir Chicagoje niekad negirdėjau, kad kas nors ruošytų emigruoti į Britų Hondurą. Net patys hondurininkai nenori būti pirmaisiais Honduro emigrantais.

Prof. K. Pakštas tvirtina, kad Britų Hondure žmonės vartoja kreolų kalbą, kuri yra mišinys negrų ir mulatų kalbų. Norėčiau paklausti Dirvos skaitytojus, ar bent vienas pažįsta bent vieną negrą, kuris mokėtų tą savo kalbą, kuria jų protėviai kalbėjo Afrikoje? Tas pats yra ir Lotynų Amerikos valstybėse. Negrai ten kalba tų valstybių oficialinėmis kalbomis. Mulatas yra negro ir baltojo mišinys. Iš kur gi toji atskira mulatų kalba atsirado? Tokiu būdu, anot prof. K. Pakšto, kreolų kalba yra dviejų neegzistuojančių kalbų mišinys. Kas yra kreolai, jau anksčiau esu rašęs Dirvoje.

Hondurininkai išleido savo leidinį, kurį pavadino Dausuva. Aš to leidinio nemačiau. Noriu tik tiek pažymėti, kad leidinio pavadinimas nėra tikslus. Hondo ispaniškai reiškia gilus, honduragiluma, o honduras - gilumos, tokiu būdu daug tikslėsnis būty buvęs pavadinimas ne Dausuva, bet Giluva.

VL Veselauskas, Chicago

BŪTY PATS LAIKAS....

Kai mūsų inžinieriai nuolat spaudoje kartoja kvailystes apie tai, kiek rusai atsilikę technikoje, tai čia - National Automatic Central Conference, amerikiečiai svarsto, kodėl laikuriose technikos srityse rusai yra gudresni ir ką dėl to reikia daryti.

Būty pats laikas ir mūsų inžinieriams savo laikraštyje baigt plepėti juokus, kad rusai nesugeba pasigaminti...vamzdžių!

Z.V. Rakašius, Dallas, Texas

CASPER, Wyo. miestelio darbininkas buvo apskystas teismui, jog jis su šluota apdaužė moters automobilį ir ją išplūdo. Kaltinamasis prisipažino, jog jis taip padarė, bet tada kai moteris pravažiavo draudimo ženklus, išvažinėjo šviežiai nudažytas linijas ir jį parstūmė. Teismas išklaušęs abi puses bylą panaikino.

Philadelphiajos jaunieji tautininkai įvesdinami į organizacinę veiklą. KAIRĖJE: I. Banevičiūtė, N. Baguckaitė, B. Vigilytė, A. Kaulinytė, B. Pompolytė, D. Gasytė, B. Banevičiūtė ir V. Didelytė. VIRŠUJE: jaunieji iš aukuro užsidega žibintus. Prie aukuro matyti jaunųjų globėja p. Mitalienė, Dr. S. Biežis ir J. Bačiūnas. DEŠINĖJE: Pradėdami organizacinę veiklą prie visų vyresniųjų stalų uždega šviesas, kad tuo ryšis tarp jaunųjų ir vyresniųjų niekad nenutruktų. Šviesą dega smuikininkė Brigita Pompolytė.

Dirvos nuotrauka

Adomo Varno dailės paroda

lapkričio 14 d., Chicagoje, Čiurlionio
galerijos patalpose atidaryta Adomo
Varno dailės darbų paroda, jo 80
metų amžiaus sukakties proga.

Adomas Varnas yra labai ryški asmenybė lietuvių tautos gyvenime ir mums visiems gerai pažįstamas. Prieš penkerius metus minėjome Adomo Varno deimantinę sukaktį. Turėjome plačią apžvalginę parodą. Akademija, minėjimai, va-

karienės, gražios kalbos — Adomo Varno neparbloškė, ir jis į dimisiją neišėjo. Priešingai, man atrodo, kad Adomas Varnas šiuo metu yra daug aktingesnis, gyvesnis ir jaunesnis negu prieš penkerius metus. Ši paroda didele dalimi ir pareiškia tą jaunąjį Varną.

ro jaukią darbui aplinką. Visa šeima yra dideli garsiosios pedagogės Montessori gerbėjai ir jos auklėjimo bei mokymo metodų žinovai. Varnų namuose praktiškai jau veikia Montessori mokykla su mokslo priemonėmis ir mokiniais, nors ir labai kuklios apimtys.

Paklaustas, ko jis dabar daugiausiai norėtų, Adomas Varnas pasisakė, kad jis norėtų atsідėti grynajai kūrybai ir įvykdyti savo senas nerealizuotas svajones. Jų daug ir didelių. Prieš dide-

Dabar Adomas Varnas gyvena Chicagoje (13721 W. 65th St.), kur turi savo studiją. Žmona Marija Varnienė ir auklėtinė Doma Petrutyte, dailininkui suda-

Min. Šilingio šaržas iš A. Varno knygos "Ant politikos laktų".

A. Varnas

Prez. A. Smetonos gimtinė

A. Varnas

A. Varnas

Pavasaris Lietuvoje (aliejus)

SLA PASTANGOS PADĖTI ORGANIZACIJOMS

Veik kiekvienoje vietovėje, kur yra išsikūrusių mūsų tautiečių, veikia viena kita lietuviška organizacija. Nemažai jų sukurė mūsų pirmieji ateiviai. Vėliau, kada pokariniiais metais į Ameriką atvyko daugiau lietuvių, tada atsirado ir naujų organizacijų.

les problemas visuomet stovėjau su nepasitikėjimu, kukliai pastebėjo profesorius.

Šia proga sveikiname Adomą Varną. linkime sveikatos, ilgiausių metų ir jėgų įvykdyti tas nerealizuotas svajones.

P. Glenža

Nesigilinsime į mūsų organizacijų tikslus ir atliekamus darbus, bet galime pripažinti, jog veik kiekviena organizacija, su maža išimtimi, turi nemažos reikšmės lietuvių palaiykli ateivių tarpe. Todėl vienai ar kitai organizacijai silpnėjant ar visai išnykstant, tenka gailėtis organizacinio gyvenimo lastelės ir lietuvių židinio netekus.

Patriotiniai sumetimai verčia mus visus rūpintis lietuvių organizacijų palaikymu ir jų rėmimu. Malonu patirti, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje atelna su tikrai realia parama mūsų organizacijoms. Šioji didžioji mūsų pirmųjų ateivių sukurta organizacija, norėdama prasmingiau paminėti savo gyvavimo atėjančią 75 metų - deimantinę sukaktį, paruošė planą, kuris turi prisidėti prie lietuvių organizacijų palaikymo.

Šiuo nauju SLA planu teikiama klubų, draugijų ir kitų organizacijų valdyboms galimumas duoti savo nariams akcidentalę ir sveikatos apdraudas. Tomis naudingomis apdraudomis organizacijų valdybos savo narius gali aprūpinti mokant tikrai mažas duokles, pavyzdžiui: bet kurios organizacijos narys, mokėdamas tik 30 centų į mėnesį, gauna akcidentalės apdraudos \$500.00. Mokėdamas 40 centų į mėnesį gauna tos apdraudos \$1,000.00. Mokant aukštesnes duokles, atitinkamai didėja ir apdraudos suma.

Organizacijos naudodamosios tokiu SLA planu, vadinasi, jos valdybos teikdamos savo nariams minėtos rūšies apdraudas, nepraranda savo vardo ir veikia toliau nekeisdamos nei savo tvarkos, nei tvarkymosi nuostatų.

Nesunku suprasti, kad organizacija, naudodamosi tokiais ga-

limumais, žymiai praplečia veiklos sritį ir kartu pasitarnauja savo narių naudai. Todėl tąja teise pravartu pasinaudoti lietuvių klubams, draugijoms ir kitom organizacijoms, kurios rūpinasi savo narių didesne gerove, siekdamos sustiprinti savo padėtį pačioje visuomenėje. Kiekviena organizacija, būdama daugiau įtakingesnė, galės geriau atlikti savo uždavinius ir daugiau pasitarnauti lietuvių, ko siekia ir Susivienijimas pateikdamas savo planą mūsų organizacijoms.

A. Kiltėnis

DALYVAUK SAVO
BAŽNYČIOJ IR MELSKIS
PADĖKOS DIENOJ

M. O. MATTLIN

SPINET PIANOS
OF DISTINCTION

Easy Terms can be
Arranged

2027 EUCLID AVENUE

PR 1-7633

IGNAS ŠEINIUS

2

Vėl anapus geležinės uždangos

— Kaip girdėjau, daktaras pats vilnietis. Pamatysi, nepažinsi mūsų miesto. Ne toks kaip prie lenkų ar vokiečių. Gražus miestas! Dabar mūsų pačių, Gedimino miestas.

Petras Vindeikis neatsiliepė. Suprato, kad geriau buvo skubėti. Geriau buvo nudaugti, kad jis sutiko su savo nauja padėtimi.

— "Žmogaus, gyvai palaidoto", — sudiegė mintis galvoje.

— Ne, taip galvoti neturėjo. Nereikėjo palaidoti išsigelbėjimo vilties, kada nors, kur nors, kaip nors.

Surado spintoje savo tvarkingai, gana tvarkingai sukabintus drabužius. Ne, ne jis pats ten kabino. Pilka, lengva eilutė. Tamsiai žalias kaklaraištis prie šviesiai pilkų marškinų. Prisimena, kad tą dieną buvo pasidarę šilčiau. Žmona su vaikais išėjo miškan uogauti, o jis atlankyti savo ligonių, vieno jauno darbininko ir jo žmonos, nukentėjusių per automobilių susidūrimą vieškelyje, tarp keliolikos kitų. Apskrities ligoninėje dėl didėjančio motorinio susisiekimo trūko gydytojų. Dvejetas kilometrų gražiū taku tarp vieškelių ir upės. Tai nekenkė jo polisiui ir atostogoms.

Prie durų stovėjęs ir šnekėjęs policininkas žvilgtelėjo į savo laikrodį, nustatė:

— Mums laikas, daktare, žygiuoti.

Netikėtai atsiradęs kitur, Petras Vindeikis dar pa-

norą pažiūrėti, ar turi pinigų. Jo pinigai, nedaug tų pinigų, buvo išeisti į rusiškų, bolševikiškų. Matyt, oficialiu, toli nuo tikrovės kursu.

— Nebijok, nemanyk, kad daktarą kas apvogė ar apgavo, — ramino kiekvieną jo judesį sekęs vilnietis policininkas.

Išlydėtas užpakaliniais laiptais gatvėn, Petras Vindeikis dar daugiau įsitikino, kad jo tikrai atsirasta Vilniuje. Buvusiam švento Jurgio prospekte, buvusioj Adomo Mickevičiaus gatvėj, Gedimino gatvėj, dabar negalėjo jis išskaityti, kokio bolševiko vėliavos vardu. Jam temo akyse nuo gerai pažįstamų namų vaizdo, po karo ir bolševikų grįžimo, matyt, aplopytų ir perdažytų. Dabar, dėl skubaus ir nemokėsiško darbo, nusišėrusių ir lopiniais nusišėrusių. Lyg kad paslėptų gėdą, pirmo aukšto sienos buvo nupildytos perėdymais ir propagandiniais plakatais. Jam prislėgė krūtinę gatvės viduriu kulniuojančios bolševikinių milinių voros, užvožtų pasmailintais miliniais kopūtais, išryškintų trikampiais surūdijusiais durtuvais. Iš po koptūrų kyšo niūrūs aziatiškų bruozų aziatiškai surakinti veidai.

Šaligatviu priešais vilkosi atkišti, išsišokusiais žandikauliais rusiški smakrai. Nesiskubinančių valdininkų, flegmatiškai maisto krautuvių ieškančių storakojų moterų. Smakrai išpurte nuo menko valgio, nuo skystos arbatos. Nusiminęs, vasarą pabalęs lietuviškas veidas tik kur nekur. Ir vienu ir kitu veidais tos pačios tylos užsklęsti. Žvilgsniai atsigrįžti vidun, savin. Niekur jokio pažinties šypsno, niekas su nieku nepasisveikina. Kaip šešėliai nutolusio gyvenimo, šiūsūs, iškankinti.

Jis pats čia įblokštas, — ne, prie policininko prirakintas, — išplėštas iš laisvo pasaulio. Palaidotas tik tarp regimai gyvųjų, buvusiųjų žmonių šešelių.

Jei būtų buvęs kiek laiko ir jis būtų buvęs laisvas, būtų sustojęs katedros aikštės angoje. Buvusios to vardo

aiškės, buvusios Gedimino aikštės. Būdamas jaunuolis, jei tik nebijodavo pavelti gimnazijon, jis čia, pakeliui iš namų Antakalnyje, darydavo posūkį. Vietoj kirtus per Gedimino kalno sodą tiesiai Pilies, o paskum Didžiojo gatvėn. Jis mėgo šią erdvę miesto viduryje, su savo, su senove sudurta varpine, ramiai ir kilniai didinga katedra. Su viršum jos ir sodo iškilusiu Gedimino kalnu, jo pilies likusiu pakapomis kylančiu bokštu. Pro čia lakiu lanku sukančią išsikėsdavo jo neregimi sparnai, pamokų gurbai išsilygindavo, kelias atrodėdavo saulėtai giedras. Lietuva mintyse gyva ir jauna atsikeldavo.

— Mums reikia skubinti, — pajautė jis ant peties policininko leteną. — Štai ten aikštėje visi jau išsiriškiavę. Bet ne aikštėn, Petro Vindeikio žvilgsnis kilsterėjo aukštyn. Iš Gedimino bokšto stiebo skeryčiojosi murzina raudna skepeta. Nuo katedros buvo nuversta šventa Elena su savo milžinišku auksiniu kryžium, nebuvo ir kitų šventųjų. Stogas daiktai pasisūšė, fasado kilnios klasikinės kolonos sutriuškusios, sienos prasilupusios. Vilnius pagražėjęs, kitas, Gedimino ir jo Vilnius!

O, aikštė! Ratu, aplink buvusį kekšės Katerinos antros, dabar betoninės Stalino statulos sodelį, apstatytą kas dešimtas žingsnis miliniais kareiviais su šautuvais ant peties. Saugančiais kokį penketą šimtų, daugiau, vienu paskui kitus ratu išrikiuotų žmonių su durtuviniais šautuvais prie kojos. Kiekvienas kaire ranka prilaikė žemėje pastatytą keturkampį skydą, aukščio iki galvos.

Policininkas nuvedė Petrą Vindeikį ir perdavė kresnam, kreivakojui bolševikui karininkui surauktu snukiu, galbūt, leitenanto laipsnio. Niekas nesakęs, karininkas išspraudė Petro Vindeikio dešininę rankon šautuvą, įterpė kaip kokį daiktą eilėn ir pristatė iš šono skydą. Rudą, kar-toninį, kaip ir kitų. Atsitraukė kelis žingsnius, atkėlė smakrą ir bilkstelėjęs pliku kardu sušuko rusiškai:

(Bus daugiau)

Akimirksnių kronikos

Bronys Raila

Liudvinavo išvadavimas...

Pasitarimai tarp Bostono ir Los Angeles

Platoka žemės juosta skiria Atlanto ir Pacifiko balas. Per ilgai užtrukę, kol atžingsniuotum, tad geriau skristi. Taip ir buvo susitarta, pakviečiant Antaną Gustaitį į konferenciją. Svarbiausias dienotvarkės punktas: kaip greičiau pastatyti Los Angeles lietuvių namus?

Aerodrome spūstis. Buvę ir ten nebuvę draugai veržiamės prie vartelių sutikti jį, sprausminių lėktuvų atkankantį tiesiai iš Bostono. Štai jis ir atsibūna žiemaiškai išsirėdęs, su skrybėle, su kailiniais, su kaliošais, su portfelio, - matyt, samprotavęs, kad skrenda į Alaską, o ne į šalį, kur atogrąžų saulėtave dieną naktį glamonėja. Eina jis į mus - ir taip jau verkia, taip jau rauda, kad ašarų čiurkšlės liejasi iš paskos upelių. Mūsų krašte, kur per aštuonius mėnesius neiškrenta nė vienas lašas lietaus, toks turistai labai pagėdaujamas drėgmei pakelti.

- Kas gi tau čia dabar, Antanai? Ko taip raudi?

- Ką veiksiu neraudodęs? Būčiau galėjęs bent pasimirti turtingu. O dabar vėl viskas nuėjo velniop!

- Kas atsitiko? Ar oro piratai užpuolė? Visokių nelaimių dar pasitaiko laukiniuose vakaruose.

- klausinėjame ir teisinamės.

- Dar blogiau! - springsta ašaromis Antanas. - Vis svajoju, kad jei ne save, tai nors žmoną ir sūnų kada padarysiu turtingu. Savo brangią gyvybę lėktuve apdraudžiau 100,000 dolerių. Ir būtų jie gavę! Tik reikėjo lėktuvui nukristi ir mane užmušti. Tokį tolimą kelią audžia auksu svajones, bet lėktuvas nekrenta ir tiek. Ir dabar baigta, vėl esu ant žemės. Sveik!

- Raminkis, nusišluostyk ašaras, - guodžiam švelniai. - Dar turėsi kitą pusę kelio atgal. Gal pasiseks praturtėti grįžtant...

Nepasisekė nė grįžtant! Ir štai vietoje nekrologo, man reikėtų rašyti Antano Gustaitio literatūrinės konferencijos kritiką. Mat, tam reikalui mūsų mieste jis turėjo poezijos vakarą, mėgindamas išmūryti kelias plytas į Tautinių Namų Fondo pamatus. Bet gal užteks tų kritikų. Su kritikos plytomis tiek tepastatysi meno šedevrų, kiek korespondentai laikraščiuose jau pristatė Los Angeles lietuvių namų.

Vaišingai pernakinęs svečią, kitą rytą Brazdžionis nuveža jį atsigauti prie Pacifiko. Ne maudytis, nes vėlybo rudens vanduo būtų gal kiek vėsokas. Bet daugiau iš principo: kad grįžęs namo, galėtų pasigirti bostoniškiais - ir aš buvau prie

1947 metais Augsburgėje, Vokietijoje... Tuomet dažnai įvairiose pabėgėlių stovyklose būdavo ruošiami literatūros vakarai. Keliauninkų ansamblyje: Bernardas Brazdžionis, Stasys Santvaras, Antanas Gustaitis ir Pulgis Andriūšis. Trys pirmieji dabar Amerikoje, ketvirtasis - Australijoje.

neramaus Pacifiko, mačiau ir maudžiaus!

Juk poetui reikia pažinti šalį, kuriai jis nori dainuoti. Kai jau pažino, tai išsiėmęs reporterio bloknotelį ir klausiu:

- O dabar, Antanai, pasakyk, kaip tau patinka ši šalis ir mūsų lietuviška Hollywoodo tauta? - Pirmieji įspūdiškai visada stipriausi, - susijaudinę atsako artistas. - Ši egzotiška šalis taip pritrenkė, kad praradau prozos ritmą ir tegaliu kalbėti tik eilėraščiais.....

Šnera palmės nusiminę, šaukia jūra nuolatos: Laikas žygiui į tėvynę, - Pilna Mozių - nėra tautos.

Kyla narsas ir mitrumai, Mūsų ietis gatava, - Kelio galas - rūmai krūmai, Hollywoodas - Lietuva.....

Buvo saldžiai malonu į apgalvotą klausimą gauti rimtą atsakymą. Juk tai labai svarbūs dalykai ir jos poezijai suprasti. Vieno mums dar netrūksta - tai lietuviškų Mozių Hollywoodo, visoje Amerikoje ir visame pasaulyje, nors ne visur kitur slybuoja nusiminusios palmės. Šiaip jau kiti tautos elementai nebetie, kaip kadiose prieš dešimtmetį Vokietijoje.

Nebetie, nes laimingai pavyko surasti kelio galą. Prie krūmų ir rūmų.

Visa iš pagrindų ėmė keistis jau tada, kai tremties tauta pa-

judėjo iš stovyklų Vokietijoje. Raudonoji Atlanto jūra jiems persiskyrė, ir nereikėjo net pėsčioms eiti, o tik važiuoti Kaišerio "Liberty ships" klasės laivais. Komfortas neaukščiausias, bet visdėlio batų puspadžiai be reikalo neplyšo.

Turėdamas prieš akis padėtį anapus geležinės uždangos ir šiaurės Atlanto, savo biblijos pirmosios knygoje "Anapus teisybės", Antanas Gustaitis vienoje psalmėje jau aprašė keturių brolių kūrą istoriją...

Du broliukai įjovė vantą Ir liūdnei dainavo. Du vadavo per Atlantą Miestą Liudvinavo.

Du broliukai prie klevynės Apkase pravirko. Du New Yorke dėl tėvynės Pontiac'ą pirkė...

Tai buvo tik kukli pradžia! Toliau - viskas geryn. Liudvinavo miestas čia tapo galutinai išvaduotas, laisvas, mūsų. Ir viskas nebe taip, kaip anuomet buvo, anais keistais laikais Vokietijoje. Tremtiniai tuomet skurdo stovyklose, skaitė kyngas ir laikraščius, tikėjo savo vadų pažadais greitai sugrįžti tėvynėn.

Dar atsimenu tas nuotaikas, kai mes susitikom 1946 metų pabaigoje. Įsidėjęs į lagaminą Martelio butelį, nuvykau tuomet Tuebingeną pasiklausti, ką politikai ir tautos dvasios vadai porina. Pulgis Andriūšio svetainėje trise praleidom naktį, ir jie man išpasakojo savo laimėjimus. Jie buvo pradėję sėkmingas keliones per lietuviškas parapijas. Antanas Gustaitis, kaip "peklėninkas" ar net pats velnias, Bernardas Brazdžionis, kaip toli pramatantis skaisčiausios ateities pranašas. Stasys Santvaras, kaip tradicinio lietuviško graudumo atstovas. Pulgis Andriūšis, kaip humoristinio patiekalo virėjas tautiečių skilviams, kuriems tuomet stigo ką kitą virškinti. Kartais dar prisidėdavo Henrikas Kačinskas, kaip žibalas to pakilusio patriotizmo žibintui.

Gerai buvo laikai! Jūs visur buvote kviečiami, laukiami, mylimi, vaišinami. Ypač vertinga aplinkybė, - vaišinami! Lietuvių gyvumas ir judrumas buvo neapsakomas. Ir vienoje tavo psalmėje apgiedotas: -

Vienas žodis - ne kalba, Viens veikėjas - prakalba. Kai du stos, visados Nesusigiedos.

Vienas peiks, kitas girs, Kol visa tvarka pairs, O kai salėj liks tik du, Vienas antrą rinks vadu.

Pasakiški buvo laikai. Tauta kalbėjo per poetus, poetai buvo tautos dalis. Bet po Liudvinavo išvadavimo prasidėjo skyrybos...

Kitame numeryje: Lavonų anatomijos poezija.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

RINKSIMĖS ATEITIES GAIRĖMS NUSTATYTI

Povilas Ališauskas, Korp. Neo Lithuania pirmininkas apie įvykstantį New Yorke suvažiavimą.

Šiuo metu Lietuvių Studentų Korporacijos Neo Lithuania valdyba New Yorke sparčiai ruošiasi visuotiniam suvažiavimui.

Apie būsimą suvažiavimą korporacijos pirmininkas Povilas Ališauskas pareiškė:

— Tebetrunkanti Lietuvos okupacija privertė daugelį mūsų korporacijos narių, kaip ir tūkstančius kitų mūsų tautiečių, kurtis pastoviam gyvenimui laisvuose kraštuose. Gausiausia praėjusio karo aukos dalis rado antrąją tėvynę Amerikoje, kur nekludomai ir laisvai gali reikšti savo aspiracijas ir atkurti turėtas organizacijas. Korporantai neolithuanai, tik atvykę Amerikon, tuoj pradėjo savo veikimą ir jau 1955 m. liepos 2-3 d. Toronte, Ont. turėjo savo pirmąjį visuotinį suvažiavimą. Šio suvažiavimo priimtąja rezoliucija formaliai atgaivinta korporacija. Taip pat šiame suvažiavime, iki tol atskirai vaikusios tos pačios ideologijos korporacijos Filiae Lithuaniae ir Neo Lithuania, buvo sujungtos į vieną, — ir pradėjo veikti Neo Lithuania vardu.

Po dviejų metų našaus darbo 1957 m. rugpjūčio 31 d. ir rugsėjo 1 d. Detrote, Mich. įvyko korporacijos antrasis visuotinis suvažiavimas. Šių metų lapkričio 26-28 dienomis New Yorke Statler Hilton viešbutyje bus trečiasis korporacijos suvažiavimas. Šiam suvažiavimui pasirinkta lapkričio mėnuo, nes tai mūsų organizacijai yra istorinė data. Ji simbolizuoja Korporacijos įsteigimo metą — 1922 m. lapkričio 11 d. Tai korporacijos gimtadienis. Kasmet tuo laiku korporacija laisvoje Lietuvoje turėdavo savo metinę šventę... Todėl, prisilaikydami šios tradicijos, suvažiavimą šaukiame lapkričio mėnesį. Jame taip pat bus prisiminta korporacijos 37 metų gyvavimo sukaktis.

— Koks yra šio suvažiavimo pagrindinis uždavinys?

— Kaip praėjusieji suvažiavimai, taip ir šis, kviečiamas korporacijos ateities darbo ir veiklos gairėms nustatyti. Bet suvažiavimo darbu eilėje pagrindiniu klausimu yra korporacijos įstatų svarstymas. Iki šiol vadovavomės laikiniais nuostatais, priimtais Toronto suvažiavime. Tačiau, iškilus naujiems reikalams, įstatas jau tenka papildyti ir daugiau pritaikinti išeišvijos gyvenimo sąlygoms. Malonu patirti, kad per keliolika veiklos metų svetur korporacija savo eiles yra papildžiusi naujais nariais, tautinės minties studijuojančiu jaunimu. Šiame suvažiavime kaip tik ir norime išgirsti jaunojo prieauglio nuomones ir, priimant įstatų, patenkinti jų aspiracijas. Tikiuos, kad būsimas suvažiavimas tam geriausiai galės pasitarnauti.

Šiam suvažiavimui taip pat teks svarstyti ir spręsti dar vieną svarbų reikalą, tai akademinės spaudos klausimą. Iki šiol korporacija tenkinosi neperiodiniu informaciniu biuleteniu, leidžiamu jaunųjų neolithuanų pastangomis Chicagoje. Daug vietos mums skiria ir tautinės minties laikraštis DIRVA, duodama specialių akademinį skyrių. Bet augant narių skaičiui ir norint duoti daugiau pasireikšti jaunųjų akademikų plunksnai, tenka ieškoti ir naujų

Povilas Ališauskas, Korp. Neo-Lithuania pirmininkas.

priemonių. Ryšium su tuo iškilio mintis atgaivinti Lietuvos Universitete korporacijos leista studentams žurnalą AKADEMIKĄ. Galime suprasti, kad esamose sąlygose tokio spaudinio leidimas nėra lengvas darbas, bet žurnalas turėtų didelės reikšmės lietuviškai dvasiai palaikyti akademinės jaunuomenės tarpe. Tikiuos, kad suvažiavimas šiuo klausimu padarys tinkamiausią sprendimą.

— Kokie yra numatyti kiti suvažiavimo darbai?

— Svarbiu reikalu laikau korporacijos buveinės parinkimą ir iš tos vietos narių valdybos išrinkimą. Nuo jos darbštumo ir sumanumo iš dalies priklausys kor-

poracijos veikla ir jos augimas. Šiuo metu korporacijos buveinė yra New Yorke. Be manęs, kaip pirminko, valdybos sudėtyje yra I. Stankūnienė — vice-pirminkė, P. Ulėnas — sekretorius ir S. Mackevičius — arbiter elegantiarum. Suvažiavime ši valdyba atsišalys, taigi teks rinkti naują.

Suvažiavimo metu turėsime pamaldas už mirusius korporacijos steigėjus, garbės narius, mecenatus, draugus ir narius. Nevenias jų už meilę Lietuvai ir jos laisvės gynimą yra tragiškai žuvę nuo priešų rankos, ar mirę kankiniais kailėjimuose ir Sibire. Jų parodytas pasiaukojimas stiprina mūsų ryžtą tęsti jų darbus.

Į suvažiavimą laukiame kolegų, atvykstančių iš Bostono, Clevelando, Chicagos, Detroito, Toronto, Montrelio, Worcesterio ir kitų vietų. Be abejonės, gausiai dalyvaus kolegos gyvenantieji New Yorke ir jo apylinkėse. Šiose visose vietovėse veikia korporacijos padaliniai.

Suvažiavimas bus baigiamas iškilmingu posėdžiu ir pokyliu.

— Šiąja proga, sakyk, kolega pirmininke, ar korporacija, veikdama svetur, ribojasi tik akademinė veikla? (Nukelta į 6 pusl.)

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADĖKOS DIENOJ

CANVAS PRODUCTS CO.

TARPAULINS — NEW AND USED — COMPLETE
REPAIR SERVICE — MACHINERY COVERS —
DROP CLOTH PORCH DECKING — YARD GOODS
1824 E. 24 ST. CH 1-5430

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADĖKOS DIENOJ

**CARCIONE AND SONS
PLASTERING CONTRACTORS**

ALL WORK GUARANTEED

FOR ESTIMATES WITHOUT OBLIGATION

16300 Raymond Rd. MO 2-6743 Maple Heights

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADĖKOS DIENOJ

**PHILLIP BERNARDINELLI
CEMENT CONTRACTORS**

19371 LOCHERIE AVE.

IV 1-7383

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADĖKOS DIENOJ

SHAKER GROVE DAIRY

3934 LEE ROAD

Call WA 1-5400

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADĖKOS DIENOJ

**SHAKER HEIGHTS PLUMBING
AND HEATING CO.**

6040 MAYFIELD RD.

HI 2-9090

Amerikon atvykus, bent pradžioje, menininkų kelionės dar būdavo dažnos. Čia 1951 metais Bostono geležinkelio stotyje. Išvyksta gastroliuoti Kanadon: B. Brazdžionis, aktorius Henrikas Kačinskas ir A. Gustaitis... Šiandien jiems būtų nebelengva susirinkti kai vienas gyvena Los Angeles, kitas Washington, trečias Bostone.

Šiandien ir rytoj

☆☆☆

Neseniai Mao Tse-tungas vienoje savo kalboje padarė kinas turėti daugiau vaikų. Ar tai ne beprotybė, kada kinai dar negali iki soties pavalgyti?

Jei Kinija, o su ja ir kitos Azijos tautos, toliau dauginsis tokiu tempu, pasauliui nieko nepadės tarp Rytų ir Vakarų užkastas karo kirvis.

Už trisdešimties metų žmonija drėbės nuo gėlonų, bet savo rankas tiesia dar toliau, į kitus Azijos kraštus, į Afriką ir net pietinę Ameriką.

☆

Nežiūrint, kad kinai pagalbą iš Rusijos gauna tik trupiniais (per devynerius metus jie gavo paskolos formoje tik 2 milijonų dolerių sumoje, kai dvidešimt kartų gyventojų skaičiumi mažesnė Jugoslavija iš Amerikos aukos formoje per paskutiniuosius aštuonerius metus gavo pagalbos už 1,700 milijonų dolerių), ekonomija sparčiai žingsniu auga. Ir tai dėka gyventojų vergiško atsidavimo režimui.

Tą vergiškumą geriausiai vaizduoja Maskvoje pasakojamas anekdotas:

Vienas kinas studentas nutarė nusipirkti fotografijos aparatą darydamas sutauptas iš stipendijos. Nevalgydamas pusryčių, po kelių mėnesių jis tiek sutauptas, kad galėjo nusipirkti aparatą. Sužinoję jo draugai kinai, sušaukę "tribunolą" ir apkaltino studentą: "Tu nuskriaudei savo kūną, atimdami kolorijas, kurios tau būtų leidusios dirbti naudingai ir su didesniu tempu". Apgailėdamas, studentas pardavė aparatą ir pinigų grąžino valstybei. Jauni rusai juokiasi pasakodami šį anekdotą, negalėdami įsivaizduoti tokio komunizmo.

☆

Kad Kinija tikrai galėtų būti didelė, jai dar trūksta atominės bombos.

Nors Peipinge rusų pastangomis yra įrengtas atominis reaktorius, bet rusai nemažiau už amerikiečius bijo, kad kinų rankose neatsidurtų atominė bomba. Ar gen. Lin kreipdamasis į kinų armiją nepasakė:

"Tą dieną, kai Kinija turės atominę bombą, mes būsimе liudininkais pasaulio istorijos posūkio!"

Aišku, rusai nori atitolinti tą dieną, kad jų draugai kinai nepradėtų žaisti su atominė bomba. Jei rusai šiandien įsitikino, kad jie negalėtų pergyventi atominio karo, kinai dar pasiliko ištikimi Stalino dogmai: "Atomis karas sunaikins kapitalizmą ir komunistai išeis laimėtojai".

Su 650 milijonais gyventojų Kinija tikisi, kad po atominio karo jai dar užteks žmonių užvaldyti pasaulį...

Koks rusams gresia pavojus iš kinų, geriausiai vienam amerikiečiui apibūdino sovietų diplomatas:

"Jums Kinija neturėtų kelti nerimo. Tarp jų ir Kinijos yra Ramusis vandenynas. Tuo tarpu tarp

Žvalgybų kova

GRAŽIOS MERGINOS IR KRIMINALINIAI FILMAI

18

1950 metais, maždaug tuo pačiu laiku, kada dvigubas agentas Borisas Morrosas savo "vyriausiąją būstinę" buvo įkūręs Vienoje, "trečiojo vyro" mieste, aš taip pat prisilaikiau keturių didžiųjų okupuotoje Austrijos sostinėje.

Tuo metu dirbau, taip sakant, sovietams... Vakarų pavestas. Mano darbas buvo lygiai įdomus, lygiai atstumiąs. Turėjau sovietų slaptajam tarnybai verbuoti jaunas ir gražias vienišes. Tai nebuvo naujų "Marta Hari" paruošimas (ko verta Mata Hari legenda, teks papasakoti kada nors ateityje, kalbant apie jos dukterį, kuri II Pasaulinio karo metu šnipinėjime neabejotinai pralenkė savo motiną.)

Mano uždavinys buvo surasti jaunas "damas", kurios būtų pasirošiusios prisigretinti prie tam tikrų asmenų, įsileisti su jais į intymius santykius ir taip juos, bijančius prarasti savo reputaciją, priversti atlikti pareikalautus uždavinius.

Geriausiu "arkliu" savo tvarte laikiau tamsiaplaukę gražuolę Ritą. Mano žinioje tuo metu buvo apie tuzinas merginų - naktninių lokalių dainininkių, parduotuvė, neturtingų arba lengvabūdių avantiūristų. Jų atrinkimo metodas yra būdingas visoms slaptojioms žvalgyboms.

Merginos turėjo būti ne tik gražios, neturtingos, ambicingos ir veržlios. Jos turėjo būti šalto kraujo, kad "neprarastų sąvės" prieš vyrus, kuriuos turėjo suvilioti.

Jums kyla klausimas, kaip agentas tokiais atvejais gali išsitiirti jų jausmų šaltumą. Čia jau reikia atidengti vieną iš tamsesnių žvalgybos paslapčių. Negalėdamas viešumai papasakoti visų techninių smulkmenų, turėsiu apsiriboti tik vienu pavyzdžiu.

Mažame, bet elegantiškai įrengtame bute turėjau rinkinį pornografinių filmų. Tuos, specialiai špionažo reikalams pagamintus filmus, kurie savo koku turu pralenkia visa, ką Paryžiaus "filmų producentas" bepalėgtų išgalvoti, demonstruodavau jaunoms "damoms". Tos, kurios parodydavo bet kokį jautrumą, būdavo išskiriamos. Likusias, po papildomų bandymų, paimdavau savo tarnybai.

Kad Rita ši ir panašius bandymus praėjo, buvo kiek keistoka, nes ji buvo kilusi iš padorios šeimos, lankiusi geras mokyklas ir draugavusi su rimtais sluoksniais. Jos nepaprastas panašumas į tamsiaplaukę mėlyną Hedy Lamarr sužadino jai idėją tapti filmų artiste. Ją suradau pas vieną filmų agentą, besidairydami naujų aukų. Nors ji teigė turėjusi tik vieną draugą, žuvusį automobilio katastro-

foje, pastebėjau jos stiprų polinkį į vyrus, suporuotą su jausmų šaltumu. Be to, ji buvo nepalyginamai gudresnė už visas kitas mano "damas".

Ją laikiau kokiame nors dideliu uždaviniu. Ir netrukus to uždavinio valanda išmūšė.

1950 m. liepos mėnesį mano bute pasirodė mano ryšininkas iš rusų pusės, kurį tepažinojau tik "Vladimiro" vardu. Jis atėjo manęs atsisveikinti.

- Turiu palikti gražiąją Vieną, - pasakė jis, žiūrėdamas pro langą. Jo slaviškas veidas buvo pilnas nusiminimo.

- Tamstos naujasis ryšininkas netrukus atvyks. O ligi tol tamsta turėsi susidraugauti su vienu ju-goslavų, kuris dirba sąjungininkų ūkinėje komisijoje. Mes jį išmugeliavome į komisiją. Jis vadinasi Apanasijus Jefimovas.

- Ar aš iš jo gausiu nurodymus? - paklausiau.

- Ne. Aš tepasakiau, kad tamsta turi su juo susidraugauti. Mes norime, kad tamsta išgytum vispusišką pasitikėjimą.

- Nesuprantu. Galvojau, kad Jefimovas yra vienas mūsų žmonių. Ką, ar jis vakariečių šnipas?

- Jis nepaprastai patikimas žmogus. Taip nepaprastai, kad numatytas vienas svarbiausių uždavinių. Mes norime žinoti, ar jis tam uždaviniui prikaups. Naujajam savo ryšininkui tamsta nuolat pranešinėsi apie Jefimovą. Be kita ko, mes norėtume, kad tamsta jį supažindintum su vienu geriausiu savo paukščiu.

- Ar galite man ką nors daugiau papasakoti apie Jefimovo uždavinį?

- Ne, suprantama, ne.

Mano ryšininkas pasisuko iš-eiti. Prieškambary jis iš savo portfelio ištraukė aliumininę kasetę su trim filmo gabalais.

- Čia pora naujų filmų. Norėtume, kad jas tamsta pademonstruotum Jefimovui. Kaip galint dažniau.

Vos tik išleidęs savo ryšininką, pasistačiau projekcijos aparatą, pakabinau ekraną, aptem-džiau kambarį ir paleidau filmus.

Mano nustebimas augo kas minutę.

Mano ryšininkas bus apsirinkęs. Jokio pornografinių filmų ženklo. Ten išimtinai buvo tikros arba surežisuotos siaubingos scenos. Keletas aiškiai paimtų iš savaitinių kronikų.

Visuose filmuose buvo vienas bendras dalykas. Juose buvo rodomi atentatai, vykdomi prieš kurį nors gerai žinomą asmenį.

Buvusiuose grafo Tiškevičiaus rūmuose Palangoje, dabar daugiausia vasaroja dailininkai iš "brolišių respublikų"...

Palanga šią vasarą

Šiais metais Lietuvoje išleista J. Baltušio knygelė "Kas dainon nesudėta". Joje daug gražių nuotraukų ir dar daugiau purvinos

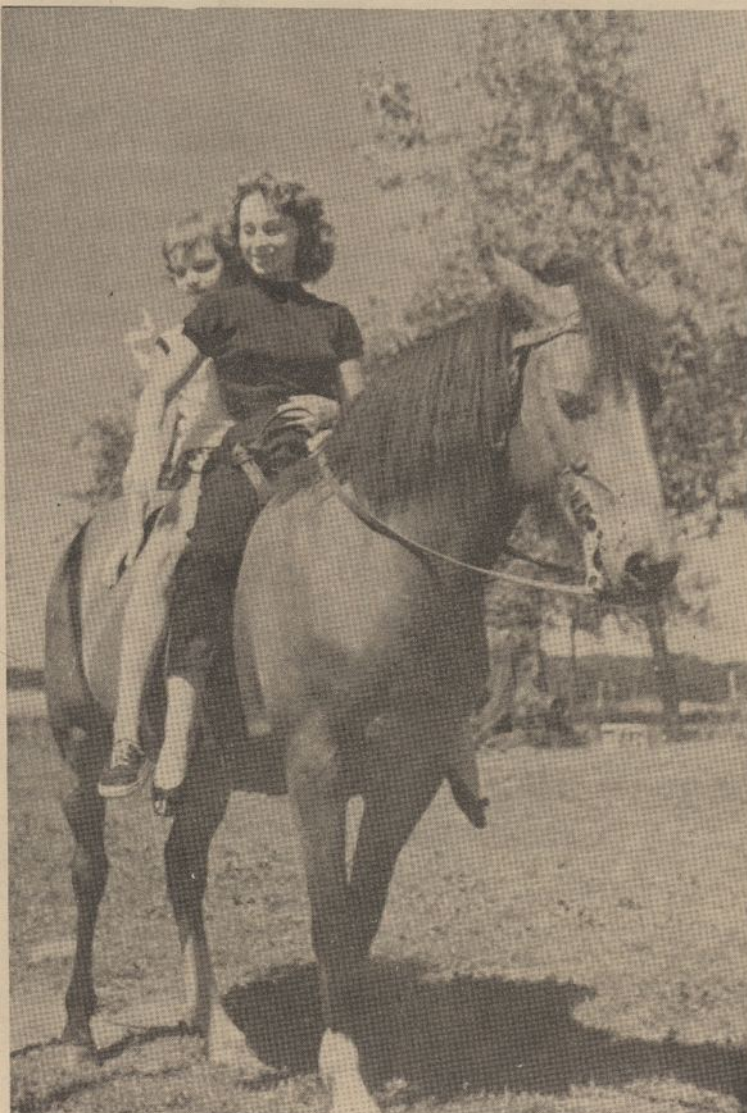

Palangoj dažnas ir toks vaizdas: sovietinis policininkas ir chalatan įsivilkusi vasarotoja išėjusi pasivaikšioti...

Atentatas prieš Jugoslavijos karalių Aleksandrą, atentatas prieš Prancūzijos ministrą Louis Barthou, atentatas prieš Prancūzijos prezidentą, arabų karaliaus nužudymas ir taip toliau. Kai kurios scenos pastebimai surežisuotos, kad parodytų, kaip atentatas sėkmingai įvykdomas arba kaip jis dėl neapsukrumo ir neatsargumo nepasiseka.

(Tęsinys: Tragiškiausias šių dienų agentas)

Konkursinė nuotrauka Nr.8

Atostogos ūkyje...

Palangos miesto vaizdas. Kairėje paštas, dešinėje autobusų stotis.

"Ir dar norisi iš visos širdies palinkėti Palangai kai kurių dalykų.

Pirmiausia, kad ji išrautų tuos kuolus, kuriais skersomis perkalinėtos Daukanto, Aksionaičio ir kai kurios kitos gatvės. Mūsų žmonės ne galvijai. Jie moka skaityti. Ir jiems užteks iškelto gatvėje ženklo, kur galima ir kur negalima važinėti mašinomis. O kam šito neužtenka, tam galima paieškoti ir lazdos po šoną. Tai bus šimtą kartų teisingiau, negu tempti prie keleto motorizuotų chuliganų lygmenis visus poilsiautojus.

Ir dar. Kad ji nugriautų tą nelemtą mešką su dviem meškiukais, kuri atlindo net čia ir atsistojo centrinėje Vytauto gatvėje, gražiame skverelyje. Palanga turi būti poilsio vieta visiems žmogaus kūno organams, jų tarpe ir akims, pavargstančioms nuo chaltūros respublikos keliuose.

Ir dar kartą dar. Neįtikima, o tačiau tiesa, kad visame didžiuliame Palangos kurorte nėra nė vienos padorios kavinės, nebe-kalbant jau apie kavinę po atviru dangumi. Porą lentinių verandų valgyklų pašaly ir keletas stalų, pamestų dulkėtame "Jūros" restorano kieme, prob-lomos neišsprendžia. Šiuo atžvilgiu Palanga turėtų pasimokyti iš kitų miestų duodamų pavyzdžių, pasekti jais. O gerų pavyzdžių yra. Net ir mūsų pačių respublikoje.

Ir jau visiškai paradoksiškai atrodo, kad Palangoje nėra nė vieno kinoteatro po atviru dan-

gumi. Vienintelis visam kurorte kinoteatras "Gintaras" primena greičiau akmenis anglimis įskrudintą orkaitę negu pramogos ir poilsio vietą. Žmonės sėdi nu-keipe, lyg karštų išrūgų apsi-gėrusios musės, žiūpčioja, gauda orą, braukia prakaito sroves ir betrokšta tik vieno: kaip nors su-laukti seanso pabaigos, pabėgti

iš šito pragaro. Atėjo jie čia smagūs ir žvalūs, rudai nudegę saulėje ir jūros vėjuje. Išėina juodi, sukritusiais paakiais, apdusiu žvilgsniu, praradę visos dienos sukauptą sveikatą. Links-miausia, žinoma, čia paskutinio seanso metu, Gailliairdė admin-istracija atidaro visus langus, ir tada filmo kadrams ima akom-ponuoti savivarčiai ir autobusai, lengvos mašinos, motociklai ir sunkvežimiai. Nes visi kinoteatro langai išėina į centrinę Vytauto gatvę, kuria vyksta susisiekimas su Klaipėda ir Liepoja, Kretinga ir kitais miestais. Išėina žmonės

po tokio "seanso" ir tikrai klapsi viens prieš kitą akimis. Nebeat-simena jie ne tik filmo pava-dinimo, bet ir jo turinio, ir ak-torių, jame vaidinusių. Net kaip atėjo čia nebeprisimena. O, rodos, tiek nedaug tereikėtų: ap-tvėrei statinių tvorą, pastatė dengta krlauklę ekranui, ir vis-kas. Ir pilk seansą po seanso. Ir niekam nebereikės svajoti apie deguonio maišą po pažastim ei-nant į kiną, niekas nebesigairys po kišenės žmaikštesnių epitetų pasiūsti Palangos šeiminkų ad-resu.

Ir dar. Kiekvieną vakarą po-ilsiautojams laužia nosį saldy-rūgštis Ronžės upelio kvapas. Tai žinoma, nieko nuostabaus, kadangi daug epochų suvertė šito upe-liško dūgnan savo nuosėdas. Stebėtis reikia kuo kitu. O bū-tent tais tempais, kuriais vyksta Ronžės tvarkymas. Jeigu šitaip eis toliau, dar daug metų mes gardžiuosimės saldyrūgščiu kva-peliu. Tas pats pasakytina ir par-ko tvenkinio adresu. Nepaliestas kastoju nuo pat grafo Tiškevičiaus laikų, skleidžia jis aplin-kui tokį "ozoną", kad užmuša vi-sas netolimos miestogėlininkys-tės pastangas sukurti romantišką nuotaiką ir išvalko iš visų pakrūmių netgi atkakliausius įsi-mylėjęlius. Ir niekaip negalima suprasti, kam jis tausojamas, ši-tas ozonėlis. Negi įkvėpti dai-lininkams, įsikūrusiems puikuo-siuose savo rūmuose, nusavin-tuose vis iš to paties grafo Tiš-kevičiaus? Negi pritraukti vasa-rotėjams iš brolišių res-publikų?"

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

THE UNIVERSAL CLEANING & DYEING CO.

UNIVERSAL BRINGS YOU UNHURRIED
QUALITY
Cleveland's Finest Cleaners since 1888
Plant—1218-30 East 71st St. HE 1-8100

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street IV 1-2901

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY
EVERYTHING IN INSURANCE
East 9th St. Pier Bldg. TO 1-0200

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

JEZEK COMPANY BUILDERS

15400 Miles Avenue WY 1-0311

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

JOHN LARSEN REALTY REALTORS

4169 Pearl Road SH 1-3448

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE. PR 1-0190

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

HARRY LANG - Secretary
740 SUPERIOR AVENUE, W.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

ROXY BURLESK 2 HOUR MATINEES

2 ACT SHOW CONTINUOUS
1 TO 5 PM. EVENINGS 7 TO 11 PM
A NEW TRAVELING SHOW EVERY FRIDAY
SAT. NITE LATE SHOW AT 11:30 P.M.

Kudirkos Naumiestyje, kada 1934 m. birželio 10 d. buvo atidengtas Dr. Vinco Kudirkos paminklas.

Lapkričio 16 d. sueina 60 metų nuo mūsų didžiojo laisvės kovotojo ir "Lietuva Tėvynė mūsų..." autoriaus - Dr. Vinco Kudirkos mirties. Minėdami jo didžiausius darbus ir brangią atmintį, spausdiname dail. K. Šimonio meniškai perrašytą ir iliustruotą jo eilėraštį "Varpas".

V A R P A S

Kad rytą saulė spinduliu pirmiausia
 apreiškė žemei tekėjimą savo,
 užgaud Varpas lieptu aiškiausiu,
 tarytum įsai žmogaus lūpas gavo:
 Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Tuoj darbininkai visi suknibzdėjo,
 lyg gyventojai užgauto skruzdyno,
 ir kasdieniniai darbai prasidėjo
 žmonių fizduose ir ant lauko gryno.
 Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Varpas da garsiau ir da aiškiau gaudžia,
 o gaudus balsas veržiasi per orą.
 Deko nebaigia savo dainą gaudžia,
 tingintus prikelst turi tikrą norą.
 Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Tai skambink «VARPE!» legul gaudims tavo
 išilgai, skersai eina per LIETUVĄ!
 Budink ir šauki gaudžiu balsu savo,
 o tas šaukimas perniek tenežuva!
 Kelkite, kelkite, kelkite, kelkite...

Dr. Vincas Kudirka.

Neolituanai...

(Atkelta iš 4 psl.)

la studijuojančio jaunimo tarpe?

— Savo darbuose vadovaujamės korporacijos šūkiu "PRO PATRIA", vadinasi, turime dirbti tautai. Laisvoje Lietuvoje siekime tautinės pažangos, lietuviškos kultūros ugdymo, narių taurumo, vystydami jų individualybę tautinėje dvasios aplinkoj. Dabartinė tautos didžioji nelaimė mus dar daugiau įpareigoja dirbti jos laisvei atgauti. Todėl, be tautinės dvasios palaikymo akademiname jaunime, mes turime dalyvauti ir jungtis į Lietuvos laisvinimo kovą.

— Kaip praktiškai korporacija ir jos nariai dalyvauja laisvinimo darbuose?

— Pati korporacija, kaip organizuotas vienetas neįeina į Lietuvos laisvinimo veiksmų sąstatą. Tačiau jos nariai pavieniai yra įsijungę gana aktyviai į Lietuvos laisvės kovą. Vieni dalyvauja Amerikos Lietuvių Tarybos organuose, Laisvės Komitete, kiti Lietuvos Nepriklausomybės Talkoje. Nepriklausomybės Fonde, Laisvės Kovotojuose, Bendruomenėje, Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fonde, Tautiniame Sąjūdyje, Atgimimo Sąjūdyje, Amerikos Lietuvių Tautinėje Sąjungoje ir kitose organizacijose. Daugelis narių yra tų organizacijų vadovaujamuose organuose. Turime aktyvių spaudos darbininkų, kurie, bendradarbiaudami lietuviškoje ir

svetimoje spaudoje, kelia ir palaiko Nepriklausomos Lietuvos atstatymo mintį ir gina mūsų tautos teises. Tikiuos, kad šio suvažiavimo nutarimai ir darbai taip pat pasitarnaus lietuviškiems ir tautiniams reikalams, — baigė pašnekėję korporacijos Neo Lithuania pirmininkas P. Ališauskas.

Antanas Sodaitis

PHILADELPHIA

LIETUVOS KARIUOMENES ŠVENTES MINĖJIMAS

1959 metų lapkričio 21 dieną, 8 val. 45 min., šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje (Wallace ir 19-tos gatvių kampas) įvyks gedulingos pamaldos už žuvusius dėl LIETUVOS laisvės karius, savanorius, partizanus, knygnešius ir visus laisvės kovų dalyvius. Pamaldų metu giedos Lietuvos operos solistė Juzė AUGAITYTĖ.

1959 metų lapkričio 21 dieną, 6 val. vakaro, šv. Andriejaus parapijos salėje iškilmingas minėjimas.

Minėjime kalbės prof. Dr. Jonas PUZINAS, Lietuvių Bendruomenės Philadelphiaios apylinkės pirmininkas.

Koncertinę dalį išpildys: Philadelphiaios Lietuvių Meno Ansamblis, vadovaujamas Leono Kaulinio, ir jaunieji talentai: solistės Zina Čikotaitė ir Ona Matijošaitytė. Pianu akomponuos Anelė Kaulinytė.

Po minėjimo šokiai, muzika ir bufetas.

DALYVAUK SAVO
BAŽNYČIOJ IR MELSKIS
PADEKOS DIENOJ

NELSON'S

Family Style Restaurant

Private Parties
— Banquets

Wedding Anniversaries

Open Daily—5 P.M.

Sundays 12 to 7 P.M.

1422 ADDISON ROAD

EX 1-4000

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

WILSON PURE OIL

SERVICE STATION

8000 BESSEMER AVENUE DI 1-9807

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

JUDGE JOHN J. MAHON

Common Pleas Court

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

OHIO IRON WORKS

INDUSTRIAL STEEL FABRICATORS

879 ADDISON RD.

EX 1-7625

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

KINGSBURY COAL COMPANY

SEE US OR CALL US WE CARRY
THE FINEST IN COAL

WE GIVE EAGLE STAMPS

10420 QUINCY AVE.

CE 1-0200

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 WEST 25th STREET

SH 1-5511

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Grįžus ir perėmus Vaidilos teatro meno vadovo pareigas akt. Petru Maželiui, teatras numato gyviau pasireikšti. Šiam sezonui ruošiamas pastatyti premijuotas veikalas, surengti aktorių balių, o 1960 metų rudenį pastatyti jaunimo veikalą.

Dabartinę Vaidilos teatro administraciją sudaro: administratorius — Zenonas Dučmanas, pavaduotojas ir ūkio reikalų vedėjas — Ignas Gatautis, parengimų vedėjas — Balys Mackiala, sekretorius — Jonas Citulis ir kasininkas — Zigmas Peckus.

• SLA 14-tos kuopos susirinkimas šaukiamas šeštadienį, gruodžio 5 d., 7 val. vakare. Susirinkime bus renkama 1960 metams valdyba ir centro valdybos nominacijos. Po susirinkimo bus meninė programa ir vaišės.

PARDUODAMAS NAMAS

Geromis sąlygomis parduodamas namas Eddy Rd. Kreiptis į adv. Julij Smetoną, tel. ER 1-4333. (88)

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
Cleveland

1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto
8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas: motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.

Dienos tel.: HE 1-6352.
Nakties tel.: LI 1-4611.

BROCKTON

Bolfo 72 skyrius Brocktone, lapkričio 22 d., 4 val. Lietuvių Franklino klubo patalpose, naujoje puošnioje salėje, ruošia Bolfo 15 metų veiklos minėjimą. Bus skani vakarienė, meninė programa ir šokiai. Pelnas skiriamas vargstančiųjų lietuvių Vokietijoje, Lietuvoje ir Sibire šelpimo reikalams.

Skyriaus valdyba tikisi, kad Brocktono ir apylinkių lietuvių visuomenė savo gausiu atsilankymu prisidės prie vargstančiųjų brolių ir sesių lietuvių šelpimo.

S. P. M.

TORONTO

LTS Korp! Neo Lithuania lapkričio 21 d. ruošia korporacijos 37 metų sukakties minėjimą. Iškilmingas posėdis, meninė dalis ir vaišės vyks Lietuvių Namų II-jo aukšto salėse. Įėjimas su kvietimais, kurie gaunami skyriaus valdyboje. Pradžią 7 val. 30 min.

Choras Varpas 7 metų sukakčiai atžymėti suruošė lapkričio 7 d. rudens balių, kuris įvyko Prisikėlimo parapijos salėje. Programą išpildė Toronto vyrų kvartetas.

Inž. Alf. Petravičius lapkričio mėnesio pirmąjį savaitgalį, atvykęs aplankyti pažįstamus, praleido Toronto.

Clevelando skautai vyčiai ir vyr. skautės lapkričio 8 d. buvo surengę iškylą, o vakare smagiai kepė dešreles.
V. Bacevičiaus nuotrauka

BALFO RINKLIAVAI CLEVELANDE AUKOJO

Po \$50.00 — Tamulionis Petras.

Po \$30.00 — Dr. Stankaitis Jonas ir Dr. Mačiulis Jonas.

Po \$25.00 — Dr. Skrinksa Juozas.

Po \$15.00 — Idzelevičius H.

Po \$10.00 — Aidis Aloyzas, Alkaitis Antanas, Apanis M. & V., Amšiejus Viktoras, Bieliniai P. & N., Banys Aleksas, Dr. Degesys Dan., Grauzinis Jonas, Dr. Juodėnas E. & B., Juozaitis Antanas, Kudokas Stasys, Kliorys Petras, Kersnauskas E., Mikoliūnai D. & P., Mikoliūnas A., Steponavičius V., Silvestravičius A., Stravinskas P., Šiaučiušas J., Valys Vaclovas, V. Civiškas.

Po \$8.00 — Telyčėnas Alf.

Po \$7.00 — Balbatas Jonas.

Po \$6.00 — Ambrazavičius Petras.

Po \$5.00 — Aželis A., Andolis V., Alšėnas St., Biliūnas Vytautas, Brazauskas Zigmas, Banionis P., Bakūnas Vytautas, Baliai M. ir L., Balys A., Čyvas V., Chalko Paul P., Dunduraitė M.,

Dovydaitis A., Damušis Juozas, DiRyhter J., Dzekoraitis P., Gaška J., Gaidžiūnas B., Gudėnas J., Gaižučiai E. & K., Garaka A., Gruodis P., Ilenda Ed., Juodis Vincas, Janulevičius Elena, Januškienė J., Jankus Zigmas, Kasperavičius A., Kasiu-laičiai, Kubiliūnas J., Kudukis P., Lelys Petras, Lužai E. & A., Laniauskai St. & S., Lukavičius V., Lazdinis S., Manelis Pranas, Masiulionis A., Minkūnas V., Dr. Miliauskas, Mikšienė, Malcanas E., Maželis B., Matulionis Vladas, Malėnas Adolfina, Melsbaskas, Stasys, Miglinas Juozas, Nausneris Ray, Navickas Feliksas, Orentienė St., Pračys Bronė, Puškoriai, Pivoriūnai, Raciūnai O. & V., Ragauskas Z., Ruk-

šėnas Antanas, Štaupas Kazys, Skavičius Jonas, Šemeta Aleksas, Sušinskas I. A., Steponavičius E., Stungys Petras, Spirikaitis A., Sukarevičius Jonas, Tamulioniai V. & D. & A., Valiukienė Aldona, Valdukaitis V., Dr. Williams.

(Bus daugiau)

PITTSBURGHE vienas auto vairuotojas prisipažino, jog buvo išgėręs šešis ar septynis butelius alaus. Nustebęs teisėjas pareiškė, jog tai pirmas atsitikimas, kada prisipažinta išgėrus daugiau, negu vieną ar du butelius. Už atvirumą 30 dienų kalėjimo bausmė buvo pakeista į vienų metų bandymo laikotarpį.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Didelis įvairių dovanų pasirinkimas

7007 SUPERIOR AVE Greta Ezella Theatre
Tel. EX 1-3969 Bute: WA 1-2354

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTUDUJA, LATVIJA, ESTIJA, IR KITAS RESPUBLIKAS.

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR
MŪSŲ SKYRIAI

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sėkmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANdrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

PRADŽIUGINKITE SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS KALĖDŲ SIUNTINIŲ

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresata pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informacijų apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai, kas liečia siuntinių persiuntimą.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05 - 7:30 P. M.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

A P

SUPER MARKETS

The Great Atlantic &
Pacific Tea Co.

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

FROM A FRIEND

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

WIEHN'S BAKERY

For GOOD Baked Goods - See WIEHN'S

12429 ARLINGTON AVENUE GL 1-3758

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

O'BRIEN CUT STONE COMPANY

19100 MILES AVE

MO 3-7800

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

OMER W. SCHROEDER GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

1105 CHESTER AVE.

Call PR 1-6000

Dalyvauk savo Bažnyčioj ir melskis
PADEKOS DIENOJ

COLLINWOOD POULTRY CO.

HOWARD F. BAKER Mgr.

FEEDS AND SEEDS OF ALL KINDS

14801 Saranac Rd.

MU 1-2041

EUCLID POULTRY CO.

LOUIS BAKER Mgr.

549 East 185th St.

KE 1-8187

DIRVA

THE FIELD

KAS IR KUR?

• Dr. M. Gimbutienė, ap-
lankiusi Angliją, Čekoslova-
kiją ir Lenkiją, grįžo atgal
į Bostoną. Būdamas Lenki-
joje aplankė Punsko lietu-
vius.

• A. L. Romos Katalikų Fe-
deracijos kongresas įvyks
lapkričio 27-29 dienomis
New Yorke Commodore
viešbutyje.

• Rašytojo A. Škėmos "Žva-
kide" ruošiasi pastatyti To-
ronte gyveną teatralai. Re-
žisus Romas Vaštokas, pa-
grindinę rolę vaidins Živilė
Nalivaikaitė, jau pasireiš-
kusi Toronto universiteto
pastatymuose.

• Lietuvių Studentų Sajun-
gos metiniam suvažiavime
bus prarastos diskusijos
"Lietuviai studentai išeivi-
joje". Diskusijose sutiko
dalyvauti Kęstutis Skrups-
kelis, Saulius Šimoliūnas ir
Ina Užgiriienė. Moderuoja
Aliukas Iljasevičius. Įvyks
šeštadienį, lapkričio 28 d.,
Conrad Hilton viešbučio pa-
talpose, Chicagoje.

• Medelline, Kolumbijoj, per
Universiteto Pontifica Boli-
variana radiją pradėjo veiki-
ti lietuviskas radijo pusva-
landis. Jis duodamas kiek-
vieną antradienį 7:45-8:15
Amerikos laiku. Radijo pus-
valandžio programą sudaro
ir praveda kun. Tamošiū-
nas, Kazimieras Totoraitis
ir Dr. Gaurisas.

• Spaudoje pasirodė Stanis-
lovo Goštauto parašyta is-
panų kalba knyga — "An-
tologia Biografica del Arte
Lituanu". Veikalas gausiai
ilustruotas ir gražiai išleis-
tas.

• Kauno hidroelektrinės pir-
moji turbina paleista į dar-
bą lapkričio 5 d., 4 val. p.
pietu. Komunistai tą įvykį
išnaudojo grynai propagan-
dai, iš įvairių Lietuvos vietų
susaukdam atstovus į mi-
tingą.

• Evangelikų Jaunimo Ra-
telio vadovas Fr. Skėrys,
dirbęs Vasario 16 Gimnazi-
joj, (Huetttenfeld b. Lam-
pertheim, Schloss Rennhof,
Germany) prašo atsiminti
jų pastangas ir ratelio veiki-
lą artinantis Kalėdoms, pa-
remti pinigine auka.

Dr. Vaclovas Paprockas
kalbės apie med. daktarą —
pirmąjį New Yorko moky-
toją Aleksandrą Kuršių,
Liet. Gydytojų korporacijos
Fraternitas Lituanica New
Yorko skyriaus suvažiavi-
me, kuris įvyks lapk. 15 d.,
11 val. dr. Vytauto Slavins-
ko rezidencijoje, Monticello,
N. J.

Bus rodomas filmas iš
korporacijos 50 metų su-
kakties, įvykusios praeitais
metais Chicagoj. Po to vai-
šės.

Laukiama atvykstant ko-
legų gydytojų iš Kanados,
Baltimorės, Rhode Island,
Main valstybės ir kt.

Korp. Fraternalitas Litua-
nica pirmininku yra dr. V.
Ingelevičius.

Nauja Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyriaus valdyba

ALTO New Yorko sky-
riaus pirm. dr. Eugenijus
Noakas lapkr., 9 d., Atletų
klube, Brooklyne, N. Y., sa-
vo pareigas perdavė Anta-
nui Varnui, Sandaros atsto-
vui, nes S. Lūšys Katal. Fe-
deracijos vardu atsisakė
šiomet iš eilės jiems pri-
klausančio pirmininkavimo,
motyvuodamas, kad jie ne-
turi galimybių, nesą tam
dar pasiruošę.

Naują ALT New Yorko
skyriaus valdybą sudaro:

Antanas Varnas — pirm.,
V. Alksninis — vicepirm.,
S. Dzikas — vicepirm., A.
Vakselis — sekret., S. Brie-
des — ižd., B. Spudienė ir
A. Ošlapas — iždo globėjai,
S. Lūšys — finansų sekret.

Buvęs ALTO pirm. dr. E.
Noakas, apibūdindamas a
praeitų metų veiklą, nusi-
skundė, kad nežiūrint, jog
New Yorke gyvena daug
tūkstančių lietuvių, lojalu-
mo parade dalyvavo vos 25
organizacijų atstovai. Ta
proga išreiškė gilią padėką
studentams ir skautams,
gausiai dalyvavusiems vi-
suose ALTO darbuose.

Pažymėtina, kad ir šiame

susirinkime jaunimo buvo
daug atsilankę, kas sudaro
ispūdį, kad greitai laiku jie
mūsų eiles užims. Ir dėlto
neberekia dejuoti, o tik
mielai užleisti.

Pirm. pažymėjo, kad ALT
savo uždaviniu laiko ne tik
politiką, bet ir kultūrinį
darbą, kuris pasitarnauja
politikai, todėl aukomis bu-
vo paremta Liet. Moterų
Atstovybės klubas, įrengęs
lietuvišką skyrių tarptauti-
nė parodoj, operetės cho-
ras gaidoms įsigyti, tauti-
nių šokių grupė ir kt.

Pereitais metais ALTas
pajamų turėjo 3643.07 dol.
ir 3452.11 dol. išlaidų. Iš jų
1500 dol. perduota ALTO
centrai Chicagoj.

Prieš sudarymą naujos
valdybos, kaip ir kasmet ki-
lo ginčų. Vieni siūlė suda-
ryti pagal nusistovėjusią
tradiciją iš 4-ių ideologinių
organizacijų, o kiti reikala-
vo į valdybą leisti ir kultū-
rinių centralizuotų organi-
zacijų atstovus.

— Jei nesi srovinis, tai
nesi ir lietuvis, nes tik ide-
ologinės organizacijos duoda
veikliausius žmones, —
įrodinėjo ilgametis ALTO
veikėjas Averka, gindamas
pirmykštį ALT valdybos su-
darymo būdą, nes esą būtų
perdaug žmonių, o mažas
darbas.

Diskusijose dalyvavo A.
Koncė, A. Ošlapas, J. Siru-
sas, Setikas, P. Vainauskas,
Vasiliauskas ir kiti. Paga-
liau nubalsavo palikti seną-
ją tradiciją, pagal kurią ir
sudaryta valdyba iš keturių
ideologinių organizacijų.

E. Č.

CHICAGO

GRAŽUS PAVYZDYS

Buv. Vasario 16-sios gim-
nazijos auklėtinė, Erna Si-
monenkaitė, prieš du metus
atvykusi į Ameriką — Chi-
cagą, jau spėjo įsijungti į
lietuvišką veiklą ir aktyviai
dalyvauja Pirmyn chore, be-
to, kaip evangelikė ir lietu-
vių evan. liut. jaunimo veik-
loje. Tik atvykusi į Chicagą
ir, net dar darbo negavusi,
įsirašė į gimnazijai remti
būrelį, pritraukdama ir dau-
giau jaunimo.

Šiomis dienomis gimnazi-
jos vadovybė kreipėsi į ją,
aukų rinkimo reikalu, nes
tas klausimas šiuo metu yra
gyvybinis. Atsiuntė E. Si-
monenkaitė aukų rinkimo
lapą ir ji per tris dienas su-
rinko per 200 dol., kuriuos
jau išsiuntė. Daugiausia da-
vė: mokyt. J. Kelertas (kun.
Kelerto brolis), net 20 dol.,
Petraitienė, Valentukaviče-
nė, Pr. Gudas, broliai Jonas
ir Antanas Balčiūnai ir kiti,
kurie taip pat yra gimnazi-
jai remti būrelių nariai. Bet
rinkėja ir yra nukentėjus.
Kai kurie išbarė. Jiems
lengviau stiklėlių išgerti, ne-
gu gimnazijai duoti. Bet ji
nekreipė į tai dėmesio ir sa-
vo pasiryžimu, atkaklumu
ir žemaitiška drąsa (gimus
Tauragėje), laimėjo.

Taigi, šis mažas, bet gra-
žus pavyzdys, tegul visus
sujaudina ir jungia bend-
ram lietuviškam tikslui —
lietuviybės išlaikymui. Juk
gimnazija yra vienintelė ve-
dama lietuvių kalbą laisvam
pasauly.

J. V.

Neo-Lithuania Korporacijos filisteriui ir Dirvos
bičiuliui

JONUI MAŽIONIUI,

jo tėveliui JONUI mirus Lietuvoje, reiškia gilią užuo-
jautą

Dirvos Redakcija

Operetės choras repetuoja "Jaunimėlį", kuris lapkričio 15 d. buvo suvaidintas Brooklyne Balfo koncerte. Veikalą režisavo V. Žukauskas (dešinėje). Choromeisteris - M. Cibas (su akordeonu). V. Maželio nuotrauka

Laisvės Varpo koncertas Bostone

Kiekvieną rudenį lietuviškoji
radijo valanda Laisvės Varpas,
girdima Bostone ir jo plačiose
apylinkėse (tiesa, girdima silp-
nokiai, nes pati stotis silpna),
rengia koncertus, kurie papras-
tai būna įdomūs ir sutraukia
nemenką skaičių klausytojų.

Šiemetinis Laisvės Varpo kon-
certas įvyko lapkričio 8 d. So.
Bostone. Jo programą atliko so-
listės Pr. Bičkienė, St. Daugė-
lienė ir solistas Arn. Voketai-
tis, akomponuojami komp. Jul.
Gaidelio, Gaila, kad nuolatinė
liet. parengimų salė apdegė, to-
dėl Laisvės Varpo koncertui staig-
ia teko keltis į kaimyninės mo-
kyklos salę, kuri yra gerokai
apleista, nešvari ir neįdomi, o
be to, pusiau mažesnė už So.
Bostono aukšt. mokyklos audi-
toriją.

Stasė Daugėlienė, pradėjusi
minimą koncertą, Bostono lie-
tuviams jau yra pakankamai ge-
rai pažįstama, nes ji gyvena
Nauj. Anglijoje ir čia pasirodo
nepirmą kartą. Dainininkė turi
kamerinio pobūdžio mezzo-
sopraną, lengvai valdomą visuose
registruose, turi neblogą muzi-
kinį pasiruošimą ir malonaus
tembro balsą, todėl visuomet yra
maloniai klausoma.

Arnoldas Voketaitis

Šiame koncerte vokalinių atž-
vilgiu jai geriau pasisekė pir-
moji koncerto dalis, kur ji dai-
navo Gailėvičiaus Aš turėjau bro-
lužėlį, A. Račiūno Lopšinę ir L.
V. Beethoveno Adelaidą. Tie da-
lykai yra lyrinio pobūdžio, todėl
St. Daugėlienei nesunku buvo juos
įveikti.

Patraukliai ji padainavo C.
Saint-Saens'o ariją iš op. Sam-
sonas ir Dalila ir Habanerą iš
G. Bizet op. Carmen, nors tose
arijose įprasta išgirsti daugiau
balsinės jėgos ir vidinio daini-
ninkės degimo. Jei St. Daugė-
lienei nelengva atsisakyti nuo
operinių arijų, tai jos balsui
geriausiai tiktų tokios, kaip Zi-
belio arija iš Fausto ir pan.

Prudencija Bičkienė Bostone
pasirodė pirmą kartą. Kaip dai-
nininkė, ji turi visą puokštę ge-
rų privalumų: aukštos klasės dai-
navimo mokyklą, gražaus ir sul-
tingo tembro balsą - lyriškai
dramatinio pobūdžio sopraną, re-
gimą muzikinę kultūrą, išieškotą
laikyseną scenoje ir subtilų iš-
gyvenimą į kiekvieną dainuojamą
dalyką.

Puikiai ir žaviai skambėjo jos
koncerto pirmoji dalis - J. Gruo-
džio Oi, ant kalno, F. Schuberto
Daina ir A. Grečianinovo Sakyk,
kur tu, su giliu įsijautimu, pa-
jėgiai vokalinių atžvilgiu ji pa-
dainavo sunkią P. Mascagni San-
tucos ariją iš op. Cavaleria Rus-
ticana ir G. Puccini Lauretos
ariją iš op. Jonas Skikkli, Bi-
sui padainuotas Ilmisetos valsas
iš G. Puccini Behemos taip pat
skambėjo įspūdingai ir savam
stiliuje.

Jeigu Bostone rengiami baltų
koncertai neprilips liepto galo
dėl silpnoko klausytojų lan-
kymosi, Pr. Bičkienė jau kitą
rudenį galėtų lietuviams atstovauti
koncertų cikle.

Arnoldas Voketaitis Bostono
lietuviams buvo staigmena, nes
ir jis čia dainavo pirmą kartą.
Jis yra dar jaunas vyras, bet
neabejotinas operinės scenos ta-
lentas. A. Voketaičio bosas-ba-
ritonas yra gražaus ir sultingo
tembro, skamba laisvai nuo apa-
čios iki viršūnių. Dirbdamas sce-

noj, kuri yra kiekvieno dainininko
geriausia mokytoja, jis dar
labiau sutelks savo balsą į prie-
klį. Įgis dar daugiau patvarumo
ir to itališkojo bell canto. Jau
dabar scenoje jis laikosi, kaip
savo seklyčio.

Pirmosios koncerto dalis K.
V. Banaičio Atsiminimų ir J.
Dirvianskaitės Sapnus jis padai-
navo jautriai, su vidine šiluma,
nepirėdamas prie jų vaidinimo,
kaip ir dera, atliekant koncer-
tinius muzikos kūrinius. Ko būtų
galima iš Arn. Voketaičio pa-
gaidauti, tai kad jis geriau ap-
valdytų liet. žodžių tarimą, savo
motinos kalbą. Kad jis tai gali
lengvai padaryti - rodo tai, kad
jo italų kalbos tartis yra beveik
be priekaištų.

Antrojo koncerto daly A. Vo-
ketaitis padainavo dvi G. Verdi
arias iš operų Simon Bocca-
negras ir Don Carlos, Nors abi
arijos yra labai sunkios, bet ne-
buvo įspūdingos, kad dainininkui
jos yra neįveikiamos.

Arijas dainuodamas, A. Voke-
taitis pridėjo ir operinės vai-
dybos, imtinai net su kryžiais
ženklų. Europiečiams klausytojui
tai neįprasta matyti koncerto es-
tadoj, bet niekur nėra parašyta,
kad taip daryti negalima. Ypačiai
toji valdyba ir parodė, kad A.
Voketaitis turi neabejotiną operi-
nio dainininko temperamentą ir
talentą. Bostoniečiams jis taip
patiko, kad turėjo dainuoti net
keletą bisių.

Laisvės Varpo koncerto nau-
jiena buvo duetas. Du Čaikovskio
(iš Plikų Damos) ir du Mendel-
sohno duetus labai gražiai ir jau-
triai padainavo Pr. Bičkienė ir
St. Daugėlienė, o koncertą baigė
Pr. Bičkienė ir Arn. Voketaitis
Mozarto duetu iš op. Don Žuanas.

Visiems solistams korektiškai
akomponavo komp. Julius Gai-
delis.

Į Laisvės Varpo koncertą klau-
sytojų prigužėjo pilna salė. Dai-
nininkams jie šilčiau ir nuosirdžiau
plojo. Visi solistai ir kompozit-
orius buvo apdovanoti gėlėmis ir
liet. knygomis.

Laisvės Varpo nepavargstan-
čiam vadovui Petruil Viščiūnui
gražiai padėką už tokio puikaus
koncerto surengimą. Drauge visi
jam linkime, kad jis susirastų
galingesnę radijo stotį ir tokią
transliacijų laiką, kad visi galė-
tumėm Laisvės Varpo klausytis.

St. S.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas

Bostono romuvėnai
lapkričio 29 d. rengia iškil-
mingą Lietuvos kariuome-
nės atkūrimo 41 metų su-
kaktuvių paminėjimą.

10 val. liet. šv. Petro pa-
rapijos bažnyčioje pamal-
dos už žuvusius, o 4 val. po
pietų Tautinės S-gos na-
muose — 484 E. 4th Street,
So. Bostone, iškilmingas
aktas su paskaita, deklama-
cijom ir menine dalimi, ku-
rią atliks solistas Stasys
Liepas ir Irena Mickinienė,
akomponuojant muzikui J.
Gaideliui.

Po minėjimo ten pat bus
susipažinimo arbatėlė.

Įėjimas nemokamas.

Detroit rodys kelionių filmą

Dan Kuraitis, Chicagoje turįs Buick automobilį pardavimo įstaigą,
be savo veiklos lietuviškoje visuomenėje, pasižymi dar kaip didelis
keliautojas, kuris jau išvažinėjo pasaulį skersai ir išilgai, buvo
net nuvykęs ir už geležinės uždangos. Bet labiausiai, matyt, patiko
Afrikos liūtai, nes atsidūręs Paryžiuje, tuoj susirado liūtą Res-
publikos aikštėje, patikrinti ar šis prancūzų revoliucijos simbolis
dar tebėra stiprus. Lapkričio 29 d., sekmadienį, 12:30 val. De-
troite, buv. Lietuvių namuose, Dan Kuraitis rodys filmą iš savo
kelionių. Po to SLA kuopa ruošia jam pagerbti pietus, kuriuose
norintieji dalyvauti kviečiami iš anksto užsirašyti pas: F. Motuzą -
UN 1-0301, A. Boreišį - VE 5-0963, Balčiūnus - WE 4-5081 ir
Z. Januškevičienę - VE 5-8317.

Dirvos nuotrauka